PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

UKRAINIAN LABOR N
Cor. Pritchard Ave. and McG
Winnipeg, Man., Canada

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу —— Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year $4.00
Per half year $2.00

РІК XII. Ч. 56 (1419). ВІВТОРОК, 13 ТРАВНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, MAY 13, 1930. No. 56 (1419). VOL. XII.

The Provincial Library City

Британський "робітничий" уряд готовий вислати 226,000 війська для здавлення революції в Індії

СОРОК БРИТІЙСЬКИХ ВОЄННИХ АЕРОПЛЯНІВ ВИСЛАНО ДО ПЕШАВАРСЬКОГО ОКРУГА ДЛЯ ЗДАВЛЕННЯ ПОВСТАННЯ

БОМБЕЙ, Індія, 9 травня. — В той час, як вислано сьогодні 40 аеропляні до Пешаварського округа, де індійське населення бунтується проти британського панування, британський "робітничий" уряд оповістив, що Велика Британія має напоготові 226,000 війська, яке може вислати кожної хвилі для здавлення революційної боротьби індійських мас.
ли нетропутими.

Як перший крок до погамування діяльности національного конгресу, британська влада проголосила окружний комітет в Окаті незаконним, поставивши його нарівні з таким же комітетом у Пешаварі.

Британська влада в Шолапурі рішила, що місто є небезпечне для европейських (британських) жінок та дітей. і більше як 200 з них виїхали двома спеціяльними поїздами до Пуни. Були це переважно родини залізничих урядників і менеджерів фабрик.

ЛОНДОН, 8 травня. — Калькутський кореспондент "Дейлі Мейл" каже сьогодні, що підчас серйозних розрухів у Силгет Ассам поранено вчора 16 осіб, а шість арештовано. Сутичка вивязалася з того, що поліція заборонила демонстрацію, яку добровольці національного конгресу влаштували помимо заборони.

До розрухів прийшло також у Мименсінґ, де юрба обкидала камінням поліційну стацію. Одинайцятьох провідників демонстрації арештовано.

ЛАГОРЕ, Індія, 9 травня. — Др. Ґопічанд, ґенеральний секретар лагорського комітету Все-Індійського Національного Конгресу, був арештований сьогодні під замітом бунту.

ПІДЧАС РОЗРУХІВ У ШОЛАПУРІ БУЛО 50 УБИТИХ, 400 ПОРАНЕНИХ

БОМБЕЙ, Індія, 9 травня. — Наспівші сюди звідомлення кажуть, що всі европейські (читай британські) мешканці Талеґаону, 30 миль від Пуни, дістали осторогу забратися з міста сьогодні перед полуднем. Осторога була видана владою після того, як вона довідалася, що плянується рейд на фабрику шкла.

Два поїзди европейських (британських) жінок і дітей прибули сьогодні до Пуни з Шолапуру, де в четвер вибухли найгрізніші розрухи від часу, як Ґанді розпочав свою кампанію горожанського непослуху.

Прибувші повідомили, що підчас розрухів у Шолапурі було вбитих 50 осіб, з яких що найменше шістьох були поліцаї. Між 300 а 400 осіб було поранених.

ЛОНДОН, 9 травня. — Неофіційні звідомлення, наспівші сюди сьогодні, кажуть, що вчорашні розрухи в Шолапурі були найгрізніші за всі розрухи, що мали місце в Індії від часу розпочаття кампанії горожанського непослуху.

Одна депеша каже, що три поліцаї були вбиті і що їх тіла були облиті нафтою і спалені на вулиці. (З цього повстали поголоски, які були розіслані пресовими агенціями, що нібито живих поліцаїв облито нафтою і спалено.)

Пять інших поліцаїв є загублених і вважають, що вони також були вбиті, а кілька інших є поранених.

Бомбейський кореспондент "Дейлі Мейл" каже, що розрухи здавлено сьогодні ранком і що дві компанії британської піхоти прибули до Шолапуру з Ахмеднафару, а також поспішно висилається поліційні резерви з Пуни.

Шолапур, де відбулися кровавi розрухи, є головним містом округа в Бомбейській президентурі. Місто є обведене старинною стіною, частину якої збурено.

ВІДОЗВИ В МІСТІ ПУНІ ЗАКЛИКАЮТЬ НАСЕЛЕННЯ ДО ПОВСТАННЯ

БОМБЕЙ, Індія, 10 травня. — Сьогодні рано по цілім місті Пуна знайдено розліплені відозви, що закликали населення збирати всю можливу зброю й амуніцію, щоб повести боротьбу й повалити британське правління. На відозвах був підпис: "Головний командант Гіндустанської армії". Поліція зриває розліплені відозви.

СІМЛА, Індія, 9 травня. — "Воздушна демонстрація" була переведена вчора понад табором Гаджі Турансая, провідника войовничого племени, якого мав запросити недавно пешаварський комітет національного конгресу, щоб він зібрав свої сили й заняв Пешаварський округ. У "демонстрації" взяло участь 40 британських воєнних аеропляні.

Табор Гаджі Турансая є в Шаббаз Каруна, зараз коло кордону на афганістанській території, лише чотири милі від британського форту Шабкадар. Полет аеропляні був перестороґою, що може статися з повстанцями, якби вони відважилися піти на визвіл Пешавару зпід британського панування.

ЛЕЙБОРИТСЬКІ АЛДЕРМЕНИ ВИПРАВДУЮТЬ ПОЛІЦІЙНУ КОМІСІЮ

Поліційна комісія у Вінніпеґу підвищили платню всім міським поліцаям на 10 доларів місячно. Ця підвишка є більша, як на це дозволяє сума, ухвалена міською радою на видатки департаменту поліції.

Комісія складається з мейора міста, одного буржуазного алдермена, лейборитського алдермена Флая та двох суддів, ніким не вибираних.

Коли видатки поліційної комісії понад суму, ухвалену міською радою, були виявлені на засіданні фінансового комітету минулої пятниці, члени комітету були цим дуже здивовані й домагалися вияснення.

І на виправдання поліційної комісії поспішив ніхто інший, тільки лейборитські алдермени Флай і Блумберґ.

Флай, який є членом поліційної комісії, пояснював, що шеф поліції плянував оригінально збільшити число поліції на 12 чоловік, а в дійсности навіть половину з того числа не принято. Отже це, казав він, зрівноважить неуповноважені видатки поліційної комісії.

Хоч лист від міського контрольора до фінансового комітету, який виявив ці перебільшені видатки поліційної комісії, виразно вказував, що видатки на поліційний департамент будуть майже на 8,000 доларів більші, як ухвалила міська рада.

Алдермен Блумберґ заявив комітетові, що поліційна комісія має право витрачувати гроші, як вона сама захоче, й міська рада не має до цього ніякого права, бо комісія стоїть вище ради.

На підставі міського чартеру, сказав Блумберґ, міська рада не має законного права зменшувати видатки поліційної комісії. Комісія каже лише, кілько вона хоче грошей, і обовязком міської ради роздобути їх, сказав він.

Буржуазний алдермен Мек-Керчар, голова фінансового комітету, сказав тоді: "Коли ми не маємо нічого до говорення в цій справі, то навіщо це посилати до нас?"

На це мейор Веб відповів: "О, це лише старий звичай. Це завжди висилано до фінансового комітету."

Комітет затвердив виплати поліційної комісії без дальших запитань. Вони є правосильні й не потребують іти до міської ради для затвердження.

БИЗНЕСМЕНИ ВІННІПЕҐУ ДАРУЮТЬ ПОЛІЦІЇ ДВА МАШИНОВІ КРІСИ

Мейор Веб заявив минулого четверга на річнім бенкеті поліційного атлетичного товариства в готелі Роял Александра, що ґрупа вінніпеґських "ситизенів" запропонувала поліційній комісії два машинові кріси. Оферту зробив в імени "ситизенів" їх речник адвокат Ґері Гвайтла. Поліційна комісія на своїм засіданні 14 травня вирішить, чи прийме дарунок від вінніпеґських бизнесменів. Машинові кріси, що мають бути подаровані поліції, є спеціяльно зроблені для поліційних цілей.

Веб каже, що машинові кріси запропоновано поліційній комісії на те, щоб допомогти поліції в поборюванні бандитизму. Однак ці самі скоростріли будуть ужиті проти робітників, коли поліція буде вислана здавлювати робітничі демонстрації. Це мабуть мали на думці бизнесмени, коли зробили свою оферту Вебові.

СПАЛИЛИ СТОС ЗАКОРДОННОГО ОДЯГУ

КАРАЧІ, Індія, 28 квітня. — В той час, коли британський воєнний аероплян літав понад головами, 4000 індійських націоналістів палили сьогодні стос одягу закордонного виробу на 15 стіп високий, започатковуючи цим нову фазу горожанського непослуху й пасивного опору.

Протестуючі влаштували перше похід вулицями міста, якому супроводжали три вози, наладовані одягом. Відбувся масовий мітінґ, на якім ухвалено резолюції, що пятнували уряд за розстріл мирних громадян у Пешаварі. Церемонія закінчилася запаленням костра з одягом.

БІЛЬШЕ ЯК 1,000 УБИТИХ ЗЕМЛЕТРУСОМ

РАНҐУН, Бурма, Індія, 9 травня. — Старинне місто Пеґу, могуча столиця королівства Пеґу, лежить в руїнах від понеділкового землетрусу й вогню.

Обчисляють, що затинуло більше як 1,000 осіб з 14,000 населення, і цей підрахунок є консервативний. Уважають, що сотки убитих лежать ще під румовищами старих будинків, яких не прочищено.

Двіста осіб знайшли смерть, коли підчас землетрусу завалився кіно-театр.

В інших частинах території, захопленої землетрусом, нараховано досі 21 убитих.

Після урядових звідомлень, безробіття в стейті Ню Йорк збільшилося за місяць квітень на 2 процент.

ВИБОРИ ВІДБУДУТЬСЯ 4-ГО СЕРПНЯ

ОТТАВА, 9 травня. — Премієр Мекензі Кінґ прийшов до порозуміння з партійними провідниками, на підставі якого парлямент буде розвязаний найпізніше 30 травня, а вибори відбудуться 4 серпня.

84 УБИТИХ ПІДЧАС СТРАШНОЇ БУРІ

ДАЛАС, Тексас, 7 травня. — Підчас страшної бурі, що навістила центральний і південний Тексас, загинуло що найменше 84 особи. Сотки інших є покалічені. Рятункові робітники віднайшли досі 69 трупів і забрали більше як 100 покалічених до шпиталів та домів для лікування. Торнадо вдарив з великою силою несподівано й найбільше загинуло фармерів у своїх хатах.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ СПРОВАДЖУВАННЯ ВУГІЛЛЯ З СРСР

ВАШИНҐТОН, 5 травня. — Власники майнів твердого вугілля домагаються безумовного недопущення радянського вугілля до Америки. Досі вони домагалися піднесення тарифи на радянське вугілля, але тепер змінили своє домагання, мотивуючи це тим, що навіть якби й була піднесена тарифа, то й тоді радянське вугілля стане великою загрозою для тутешніх копалень антрациту. Це домагання поставило уряд в трудне положення. Певної підстави для заборони ввозу радянського вугілля нема. Заборонити тільки тому, що це вугілля радянське, не зовсім практично. Крім того, проти такого домагання виступили підприємці тих товарів, що їх тепер закуповлює Радянський Союз в Америці.

НАДАЮТЬ ЖІНКАМ ПРАВО ГОЛОСУ В ЯПОНІЇ.

ТОКІО, Японія, 10 травня. — Палата послів ухвалила сьогодні законопроєкт, що дозволяє жінкам у віці 25 років і старшим голосувати у виборах до громадських рад та префектур. Сподіються, що законопроєкт буде відкинений у палаті панів.

КОРЕЙЦІ НАПАЛИ НА КОНСУЛЯТ ЯПОНІЇ.

ТОКІО, Японія, 4 травня. — Юрба корейців напала на японський ґенеральний консулят у Харбіні, повибивала в нім вікна й понищила внутрішнє урядження. Напад був орґанізований корейськими студентами як протест проти японської окупації Кореї, населення якої домагається привернення незалежности, втраченої після російсько-японської війни.

Японський уряд домагається від Манджурії видачі 32 студентів, що були арештовані китайською поліцією підчас нападу на консулят.

Америка видає один мільярд доларів на воєнну фльоту

На таку розбудову американської воєнної фльоти дозволяє лондонський договір, підписаний недавно на конференції для "обмеження" морських зброєнь.

ВАШИНҐТОН, 9 травня. — Конґресмен Бриттен, голова конґресового комітету для справ воєнної фльоти, виготовив для предложення в конґресі законопроєкт, що уповноважує видати 936,995,000 доларів на розбудову американської воєнної фльоти.

Ця величезна сума — майже один мільярд доларів — буде видана на те, щоб воєнна фльота Злучених Держав могла бодай "теоритично зрівнатися" з фльотою Великої Британії, як каже Биттен.

Розбудова американської воєнної фльоти коштом одного мільярда доларів переводиться на підставі лондонського договору, підписаного недавно на т. зв. конференції для "обмеження" морських зброєнь.

Недавно Італія сповістила, що будує 25 нових воєнних кораблів, а тепер Злучені Держави ухвалюють один мільярд доларів на будову воєнної фльоти. Обі ці імперіялістичні держави брали участь в лондонській конференції "роззброєння" на морі — й тепер бачимо результати їхніх "миролюбивих" нарад.

Італія не підписала ніякого договору в Лондоні про "обмеження" морських зброєнь, бо вона хотіла мати фльоту нарівні з Францією, на що ця остання не погодилася. Злучені Держави підписали договір з Великою Британією та Японією про "обмеження" морських зброєнь.

СТУДЕНТСЬКІ РОЗРУХИ В СЕВІЛІ, ВАЛЄНЦІЇ ТА ҐРАНАДІ

МАДРИД, Еспанія, 7 травня. — На знак протесту проти закриття мадридського університету, в Севілі, Валенції та Ґранаді відбулися бурливі протестаційні демонстрації студентів. У відповідь на це уряд приказав закрити університети в тих містах на неозначений час.

Студенти університету у Валенції вивісили на будинку університету червоний прапор та обкидали камінням поліцію, що була коло університету для "втримування порядку". Потім вони вивісили червоний прапор з вікна університетського будинку. Студенти замкнулися в університеті й поліція утворила кордон довкола будинку.

В Барцельоні студенти обкидали камінням поліційну стацію, що є недалеко університету. Подібні студентські виступи мали місце в інших містах, де є університети й вищі школи. Уряд рішив ужити рішучих заходів для здавлення студентських виступів.

ПІВНІЧНА АРМІЯ РОЗБИЛА ВИБРАНУ ДИВІЗІЮ ҐЕН. ЧАН КАЙ-ШІ

ПЕЙПІН, Китай, 10 травня. — Ґенерал Єн Сі-Шан, бувший "взірцевий ґубернатор" провінції Шансі, що тепер належить до т. зв. Північного Обєднання, видав комунікат, в якім каже, що північна армія віднесла велику перемогу над вибраною дивізією китайського націоналістичного уряду.

Єн Сі-Шан воює проти нанкінського уряду спільно з ґенералом Фен Ю-Сяном. Оба вони власне творять цю північну коаліцію.

Комунікат каже, що військо північної армії цілком знищило вибрану дивізію ґенерала Чан Кай-Ші у завзятім бою здовж Лунґайської залізниці. Десять тисяч жовнірів було вбитих і поранених, каже комунікат, а 15,000 націоналістів було взято в полон.

Армія Чан Кай-Ші є цілком здеморалізована й тисячі жовнірів піддаються.

Після побідного несподіваного атаку здовж Лунґайської залізниці, каже комунікат, війська ґенералів Єн Сі-Шана й Фен Ю-Сяна скоро почали наступати здовж залізниці в напрямку Нанкіну, столиці націоналістів.

ПЕЙПІН ВІДІБРАНИЙ ВІД УРЯДУ ЧАН КАЙ-ШІ

ПЕЙПІН, Китай, 2 травня. — Пейпін, так названий своїми нанкінськими переможцями, буде знову названий Пекіном, цей раз своїми новими північними переможцями, які осілися тут недавно без проливу краплі крови.

Таку зміну проголосив сьогодні др. Чоу Ґао Сіян, комісар закордонних справ для Єн Сі-Шана, бувшого ґубернатора провінції Шансі.

Єн Сі-Шан скликав "народній конґрес", який збереться тут до місяця, щоб установити новий уряд, якого Єн буде головою, а ґенерал Фен Ю-Сян буде головним військовим командантом.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street, in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зареєстроване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Ричард і МекГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ПЕРШЕ ТРАВНЯ ЗАСТАВ ТРУДЯЩИХ КАНАДИ НА БОЄВІЙ ПОЗИЦІЇ.

Раціоналізація індустрії, яку переводить капітал єдино на те, щоб за якнайменші грошеві вклади випродукувати якнайбільше готового до збуту товару, гонення робітників в праці, або так званий спід-ап систем, який заставляє кожного робітника працювати понад його силу, а з тим впарі зростання безробіття до небувалих розмірів і, врешті, загроза нової імперіялістської війни, скерованої проти Радянського Союзу — усе те змобілізувало пролетаріят Канади й поставило його на боєві позиції в день Перше травня.

Перше травня цього року застав трудящих Канади в спаяних шерегах на вулицях індустрійних міст, застав їх з червоними прапорами й боєвими гаслами у повному поготівлю вийти на рішаючий бій проти клясового ворога, проти капіталу.

"Такої масової і боєвої демонстрації в нас ще не було від 1923 року" — пише один майнер з Колмен у свойому дописові до "Укр. Роб. Вістей". Перше травня цього року поставило усіх майнерів Блейрмор, Белвю, Колмен і Гилкрест, Алта., в зєдинені лави демонстрації боєвого робітництва. Тисячі майнерів Кровс Нест Пес вийшли на вулиці в день Перше травня зі своєю юнацькою й наймолодшою зміною, демонстрували з боєвими гаслами під прапором Комуністичної Партії Канади.

Трудящі маси Торонто, громлені дреперівськими козаками в останніх двох роках, виявили й надалі свою незламну силу і боєве поготівля. Перше травня застав їх знов біля Квінс парку, готових силою здобути собі право на вулицю. Перше травня в Торонто засвідчило, що мимо фашістського наступу дреперівської поліції на фронт боєвого робітництва й заборони свободи слова, зборів і демонстрацій, боєві лави трудящих Торонта ще тутіше затіснились і, як пише робітничий кореспондент з Торонто до "Укр. Роб. Вістей", "ряди компартії в Торонто з днем Перше травня збільшилися в сотки нових бойців на клясовому фронті".

8 тисяч робітників і робітниць зі своєю зміною, піонерським загоном і комсомолом, взяли участь в масовому мітінґу на Перше травня у Вінніпегу, демонструючи з боєвими гаслами головними вулицями міста.

Від часу генерального страйку 1919 року Вінніпег не бачив ще такої могутньої демонстрації на своїх вулицях. Не зважаючи на погромницькі погрози мейора Веба, скеровані проти боєвого робітництва, а так само публичну заяву юнійних бюрократів Американської Федерації Праці, що вони не мають нічого спільного з першотравневою демонстрацією, а навіть є проти неї — все це не вспіло відтягнути робітництво від участи в демонстрації на Перше травня, а, навпаки, збільшило ряди демонстрантів, посилило лави боєвого робітництва.

5 тисяч трудящих в Содбор, центрі енрівців воєнної індустрії Канади, теж заявили свою готовість у Міжнародньому першомайському дні йти на оборону батьківщини пролетаріяту, Радянського Союзу, виявили готовість піти війною проти імперіялістської війни. Трудящі Форт Вил'ям, Монтреалу, Тіммінс, Іст Виндзор, Едмонтону, Су Сейнт Мері, Торолд, Ріджайни й інших місцевостей Канади так само зустріли Перше травня демонстраціями й масовими мітінґами на вулицях та в робітничих будинках. У тих демонстраціях пролетаріят засвідчив свою боєздатність опором погромницькій поліції, що з клобами кинулася на збиті шереги робітників, намагаючись розбити загони демонструючого пролетаріяту.

Розгромлені лави демонстрації в Келґарах наскоро знов формувалися й з боєвими гаслами маршували на поліцейську кватиру, домагаючися звільнення заарештованих. Робітники Содбор мужньо поставили опір поліції, що кинулася в гущу демонструючих з намаганням зривати їм першомайські червоні відзнаки.

Форт Вил'ямська міська влада змобілізувала не лише саму поліцію, але й фашістських обивателів, які клобами громили демонстрантів, одначе боєвої сили робітничих мас таки не зламано. Радні міста Іст Виндзор, щоб зміцнити силу своєї погромницької поліції, не завагалися змобілізувати шкільних дітей малолітків проти демонструючих робітників. Міська влада, "озброївши" оту дітвору в трубки, свиставки, гармошки й інші інструменти, наказала дітворі "грати" через увесь час промов комуністичних бесідників. Одначе, робітники не далися спровокувати чорним ділом міської влади й демонстрація та масовий мітінґ таки відбули.

Позиції, які заняли трудящі Канади в день Перше травня самі засвідчають про боєздатність тієї пролетарської армії, зудари з погромницькою поліцією й рукопашна боротьба демонструючих з усіми чорними силами, які змобілізував клясовий ворог проти робітників вчас демонстрації на Перше травня, виявили, що трудящі Канади переходять вже з оборонних позицій в атаку на фронт клясового противника, проти капіталу. По цьому першомайському наступі не сміє бути ніякої передишки в загостреній клясовій боротьбі пролетаріяту Канади, а треба революційний фронт трудящих ще більше посилити, ще тутіше спаяти боєві загони і ще рішучіше повести бій на клясовому фронті.

БУРЯ НАД УГОРЩИНОЮ.

Велика буря наче ураган зірвалася над Угорщиною кровавого адмірала Горті й лютує в цій країні, що перебуває під кормигою февдальних графів та фінансових маґнатів, від краю до краю. У Середині, Дебречіні та Будапешті, а також по містечках та великих селах демонструють десятки й сотні тисяч. Вигуки "хліба та праці" лунають по цілій країні. Демонстрації набрали характеру повстання.

Звичайно, всякий рух походить зі столиці й звідти шириться на провінцію. Тут бачимо протилежне. Почалося все на провінції, де сотні тисяч безробітних вештаються вулицями, віддані на поталу голодові, без ніякої соціяльної підтримки чи допомоги, а звідти рух поширився й на Будапешт.

Те, що відбувається тепер в Угорщині, — щоденні вуличні бої, голодні походи сотень тисяч людей — є справді тільки грім, що віщує близьку грозу. Все це цілком несподівано застукало владущу зграю. Звісно, уряд, а надто католицький пралат (піп), що керує міністерством "соціяльного забезпечення", не міг не знати, що безробіття більшає день-у-день, що в країні лютують неймовірні злидні. Але вони плекали ілюзію, що можна оглушити маси патріотичними маніфестаціями, що можна приборкати маси військом, поліцією та жандармерією і запаморочити побожними проповіддями, обіцяючи їм "царство небесне". Тимчасом виявилося, що голод сильніший за будь-який тиск.

Скільки в Угорщині безробітних? Нема такої офіційної статистики, що дала б відповідь на це питання. Уряд та його органи доседавна додержували погляду, що ця справа безпосередньо не обходить державу. Безробіття, як сказав кілька місяців тому один з угорських міністрів, є, мовляв, прикре явище остільки, оскільки воно спричинює зменшення податкових надходжень. Коли ж на це не зважати, то для уряду взагалі нема проблеми безробіття... Це, мовляв, індивідуальне питання для кожного окремого безробітного, який має подбати про те, щоб якось перебути лиху годину безробіття.

Інший член угорського уряду висловив думку, що безробіття є навіть здорове економічне явище, бо воно, мовляв, "регулює природним способом справу зарплатні на ринках праці". А коли уряд через швидке збільшення безробіття нарешті вирішив скликати "добровільну конференцію з участю представників ріжних фахів та станів", вона одностайно ухвалила постанову, за якою про будь-яку запомогу безробітним не може бути й мови... Запомога безробітним, як пояснили в "компетентних органах", "деморалізує тих, що дістають, спонукує їх цуратися праці і надто обтяжує суспільство".

Отже в Угорщині нема ніякої запомоги безробітним, а відтак і не існує для уряду самого питання про безробіття. Що правда вже в лютому та в березні в Будапешті відбулися демонстрації безробітних, але вони мали відносно спокійний характер, і поліції тоді не важко було придушити їх, тимбільше, що ті демонстрації відбувалися майже тільки в Будапешті. "Ми — заявили тоді угорські владарі — являємо собою консолідовану (обєднану) контр-революцію. У нас безмежно панує християнський курс з військовим багнетом та поліційною шаблюкою. Ми не можемо зазнати від безробіття, хоч як воно зростало б, ніякого лиха".

Та раптом зірвалася буря. Як тепер упоратися з безробітними? У вязницях повно, — говориться у звітах із провінції, що надходять до міністерства внутрішніх справ, — і ми просто не можемо дати собі ради. По селах демонстрантів наймити переважають сили жандармерії, а в містах число демонстрантів, не вважаючи на всі арешти, дедалі більшає.

З перших днів квітня демонстрації безробітних набули вже такого масового характеру, що всю буржуазію обняв панічний страх. Демонстрації відбуваються в Будапешті перед будинком парляменту, у великих містах, містечках та селах перед управами.

— Що з цього буде? — питає вся капіталістична преса? Чи не нагадують теперішні події бурхливі дні 1918—1919 року? Звісно, — пишуть вони, — тоді ми були безсилі, беззбройні, а тепер ми маємо військо, поліцію та жандармерію, що є підвалина ладу... Але доки ми терпітимемо натиск мільйонової розпачливої маси?

Та й справді, в Угорщині демонструють і повстають величезні маси, що поневіряються в жахливих злиднях та впадають в розпач. Ці маси в теперішніх обставинах та за теперішнього режіму не мають що втрачати, але можуть усе здобути. Події в Угорщині віщують громовицю, що загрожує загибеллю всій будові контрреволюції. А щоб ця громовиця завершилася пролетарською революцією, — над цим невтомно працює нелеґальна компартія Угорщини, вплив якої тепер більший, ніж будь-коли.

Павло Гельц.

"СВОБОДА" РОБІТНИЧОЇ ПРЕСИ В КРАЇНІ ДЕМОКРАТІЇ.

Недавно Комуністична Партія Канади в Монтреалі рішила видавати французький часопис "Увріє Канадієн" ("Канадійський Робітник"). Перше число мало появитися на 1-го травня і мало принести французько - канадійським масам міжнародній привіт і солідарність революційної робітничої кляси. Для цего історичного дня приготовлено також певну скількість летючок.

Поліція напала на друкарню, захопила летючки і черенки і тероризувала друкаря. Вона також постаралася відвідати всі друкарні в місті Монтреалі і заявила їм, що коли вони посміють друкувати будь-які матеріяли для комуністів, або бойових трейд-юнійних організацій, то вони негайно позбудуться свойого бизнесу. Цей терор є такий, що коли робітники прийдуть до друкарні, то їм кажеться чемно піти перше до поліції і дістати позволення, нім друкар згодиться надрукувати певний матеріял.

Французько - канадійські маси не піддадуться цему законові фашістського терору і вони вже роблять старання, щоб усунути цю заборону. Ця найновіша акція поліції поможе французько - канадійським робітникам ще краще приглянутися клясовому характерові фашістської диктатури, яка відповідає на безробіття клобами і вязницями.

Вище подане є другим типічним прикладом панського закона, який має на цілі заткати робітникам уста і проти якого треба гостро запротестувати посилаючи резолюції до: Department of National Revenue and Customs

Ottawa — — Ontario.

Тільки організованим протестом всіх боєвих канадійських робітників можна спинити подібні речі.

***

Видавці, "БОРОТЬБА",
1920 Савт Расін Евню
Шікаго, Ілл.

Панове:

В залученню знайдете копію мемо ч. 305, видане цим департаментом, на підставі якого забороняється вступ до Канади газеті під назвою "Боротьба".

З поважанням,

Комішінер цлової тарифи.

На підставі цего розпорядження полудневo-славянським робітникам в Канаді відбирається право читати їхню революційну пресу. Кілька місяців тому заборонено до Канади вступ газеті "Радник", а зараз таке саме зроблено з "Боротьбою". Ці газети заборонені за старанням фашістської югославської групи в Канаді і їхнього канадійського консуляту. Негайно по забороненню "Боротьби", югославська фашістська газета в Ню Йорку принесла відомости, що канадійська фірма відправила від роботи 500 югославських робітників тому, що вони були заражені червоною пропаґандою "Боротьби".

Ціла робітнича кляса в Канаді мусить запротестувати проти цего нахабного закону, який є вимірений проти їхніх югославських товаришів. Ці робітники належать до одної з найбільш експльоатованої секції канадійських робітників, багато з них є революційними робітниками, яких тероризовано у фашістських країнах їхнього походження і яких спроваджено до Канади під фалшивими претекстами уряду і транспортових компаній. Коли вони при помочі своєї преси стараються познайомити своїх краянів з дійсними причинами гнету, фашістські консуляти при співпраці з канадійським урядом находять всякі способи, щоб вони не довідалися про дійсні факти. Небезпека здушування язикової преси канадійських робітників є дійсно великою небезпекою і тому її треба енерґічно поборювати. Засилайте свої резолюції ще нині проти таких розпоряджень соціял-фашізму.

МІЖНАРОДНЯ ДОПОМОГА КАНАДІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ КУПИТЬ ТРАКТОР ДЛЯ СРСР.

Міжнародня Робітнича Допомога і Приятелі Радянського Союзу (Злучені Держави) провадять зараз кампанію купна 40 тракторів, які мається вислати до Радянського Союзу, щоб таким чином помогти радянським робітникам і селянам в їхній будові соціялізму.

Канадійська секція Міжнародньої Робітничої Допомоги, яка заснувалася недавно на масовій конференції в Торонто, рішила зачати кампанію в справі купна одного трактора виробу Форда для Радянського Союзу і таким способом сповнити частину свойого обовязку в будуванні соціялізму в Радянськім Союзі.

Великі здобутки робітників і селян в Радянськім Союзі при помочі пятирічки повинні послужити заохотою для канадійських робітників. Ця пятирічка закінчиться в чотирох роках і окрім великих результатів, які ця пятирічка принесла для робітників по фабриках, селяни таксамо користають нарівні з робітниками з цего корисного пляну.

Колективізації господарств, які зараз перетворюються у великі модерні фарми, є великою частиною успіху пятирічки і поступає скорим кроком вперед. Причиною, чому Міжнародня Робітнича Допомога береться так ентузіястично до цеї кампанії купна трактора, є власне бажання помогти колективізації, яка перетворює старі господарства в форму соціялістичної економії. Ця кампанія є важна ще й тим, що вона відбувається в тім часі, коли злучені сили імперіялізму приготовляються до атаку на батьківщину робітничої кляси, Радянський Союз.

Перед клясово свідомими канадійськими робітниками лежить зараз велике завдання будувати по цілій країні Міжнародню Робітничу Допомогу, яка має спочивати на основі майбутніх страйкових боїв. По всіх головніших містах Канади відбуваються конференції, які мають на цілі встановити комітети МРД і приготовлятися до боротьби такої, як ґенеральний страйк в Торонто і, дуже можливо, страйк майнерів в Новій Скошії.

На програмі кожної з цих конференцій буде стояти питання, як попровадити успішно кампанію купна трактора. Понад все ця кампанія буде важною не тільки тому, що за нею ми вспіємо згуртувати канадійських робітників, але ми зацікавимо нею широкі маси бідних фармерів, яких симпатії мусять бути по стороні мас робітників і селян, які так по геройськи будують соціялістичне сусуспільство в Радянськім Союзі.

Доказом великого ентузіязму, який вітає цю кампанію, є резолюція, що її ухвалили робітники Тіммінс на першотравневій демонстрації. Ці майнері, їхні жінки і діти післали слідуючий привіт Радянському Союзові:

"Ця масова демонстрація робітників в Тіммінс вітає з великим ентузіязмом величезні досягнення робітників і селян Радянського Союзу, які поспішно будують соціялізм при помочі пятирічного пляну економічного розвитку. Ми прирікаємо цего першотравневого свята нашу непохитну поміч робітникам і селянам Радянського Союзу не тільки в їхнім завданні соціялістичного будівництва, але також прирікаємо, що зробимо все, що тільки буде в нашій силі, щоб згуртувати робітничі і бідно-фармерські маси Канади проти імперіялістичних воєнних плянів, в яких канадійська буржуазія бере активну участь в атаку на Радянський Союз. Ми прирікаємо боронити Радянський Союз нашим життям. В ціллі мобілізування канадійських робітників проти імперіялізму і для оборони Радянського Союзу, ми будемо працювати щиро, щоб вислати до Радянського Союзу жіночу делеґацію, як також і делеґатів робітників на конгрес Червоного Профінтерну. **Вкінці, ми дамо нашу повну підтримку плянам канадійської секції Міжнародньої Робітничої Допомоги вислати трактор робітникам і селянам Радянського Союзу.** Ми прирікаємо зорґанізувати канадійських робітників для повалення капіталізму.

Хай живе Радянський Союз!
Хай живе світова революція!

Бекі Бюгеч.

Всі жертви на закупно трактора посилайте до:

Workers' International Relief
Room 308—331 Bay St.
Toronto, Ont.

ЧЕРВОНІ ІСКРИ.

Французький уряд виловив двацять шість "чужинців" і депортував їх, щоб тим спинити першотравневу демонстрацію французького революційного пролетаріяту.

Мейор Веб вхопився цего, як пяний плота й почав собі показувати на "мудрий" поступок французького уряду.

— Депортуймо комуністів і будемо мати спокій.

***

Буржуазні газети донесли, що в Токіо, столиці Японії, демонструвало на першого травня поверх пятьдесять тисяч робітників. Коли брати після рипиндячої теорії, що "кожна газета пише половину правди, а половину брехні", то в столиці Японії мало демонструвати поверх сто тисяч свідомого революційного робітництва.

Цікаво, чи це демонстрували "чужинці", чи таки самі японці?

В Англії, Німеччині, Франції, Бельгії, Австрії та всіх державах світу демонстрували клясово свідомі робітники.

І всюди буржуазні газети писали, що це демонстрації "чужинців", "рука Москви".

Бо пролетаріят всюди для буржуазії "чужий", як "чужа" буржуазія для пролетаріяту.

***

Британський амбасадор в Москві видав заяву для сового "робітничого" уряду в Англії, в якій заявив, що в СРСР не було й нема ніякого переслідування релігії. Попів судять не за релігійні переконання, чи проповідування релігійних доктрин, а судять їх за контрреволюційну діяльність проти радянської влади.

Так говориться в звіті британського амбасадора в Москві. А орган петлюрівського СУС-а хвалиться, що його фабриковані протести "вплинули на уряд Вел. Британії".

Розуміється, що "У.Г." цего не твердив, бо самий заявив ясно, що він лише "здогадувався". "У.Г." нічого не подасть, що основане на фактах, на правді, а лише пише всьо на "здогад буряків, щоб дали капусти". Як напише на "здогад", то відтак й придержується того та ніколи не дасть спростування на свої здогади, хоч би навіть й цілий світ кричав, що той, а той здогад був звичайною брехнею.

Для приміру, хай послужить хоч-би і цей факт. Колись "У.Г." описав був цілу історію "розстрілу" Шумського та його "похорону". Це був лише здогад редактора "У.Г.", а може він, як лягав спати то таке приснилося. Шумського ніхто не розстрілював ані закопував в гріб, бо він живе й по сьогоднішний день. Але редактор "У.Г." й до сьогодня не спростував своїх здогадів, своїх брехнів і для читачів "У.Г." Шумський "розстріляний" і "похоронений".

***

В столиці СРСР, в Москві, треба було чекати на першого травня сім годин, щоби побачити кінець великої демонстрації.

Там було дуже багато війська, але не на те, щоби стріляти в робітників, але які разом з робітниками демонстрували.

***

Запитав одного англійського робітника, що він думає про викинення т. Колісника з вінніпеґської міської ради.

— Вел, — сказав той робітник, — я Колісника особисто не знаю, але хто-б він не був, "he is a good scrapper and good fighter" і в слідуючі вибори буде вибраний поновно великою більшістю голосів.

Так думає багато робітників ріжних народностей.

Драпака.

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

Тільки під прапором Профінтерну можна осягнути побіду

ВОЄВІ ЗАВДАННЯ, ЯКІ МАЮТЬ ВИКОНАТИ КАНАДІЙСЬКІ ТРЕЙДЮНІОНІСТИ У НАЙБЛИЩОМУ ЧАСІ.

Пленарна сесія Червоного Профінтерну, яка недавно закінчилася, ставить гостро перед авангардом революційного, трейд-юнійного, лівого руху в Канаді деякі завдання, які конечно треба виконати, нім робітники в трейд-юніях зможуть успішно поставити опір сильній капіталістичній раціоналізації та тим умовам, які відбивають нинішні обставини не тільки в Канаді, але в цілому капіталістичному світі.

АНАЛІЗА ПЛЕНУМУ РОЗКРИВАЄ "ДОБРОБУТ".

В своїм звіті на пленумі тов. Лозовський зробив вичерпуючу аналізу за той період, який минув від 6 конгресу Профінтерну, цебто від березня 1928 року. Ця аналіза розбила ілюзії соціяльного миру і добробуту різкими фактами, що їх постачали робітничі бої. Величезні страйкові бої, які відбулися в Европі і Америці, великий зріст страйків меншого характеру в неорганізованих індустріях, армії безробітних, які у всіх капіталістичних країнах зросли до небувалих розмірів, є важливими фактами, які спричиняють підйом темпу робітничої кляси і віщують прихід нової хвилі, хвилі революційної, яка вже нагонить страх буржуазії капіталістичних країн. Цей революційний підйом відбивається не лиш в чисельних страйках, які в багатьох випадках набірають вигляду масових, але й у самому бажанні за незалежним боєвим провідництвом та за контролею, яка має спочивати в руках рядовиків, а це являється символом зростання радикалізації робітників та їхньої готовости до боротьби.

Це дається замітити головно в Злучених Державах і Канаді, що мають славу одиноких країн, в яких існують "мирна" капіталістична продукція та мнимий робітничий "добробут". Зараз ці країни находяться в періоді гострої капіталістичної кризи, яка довела до того, що десятки тисяч фармерів та індустріяльних робітників находяться в обіймах економічної смерти, або у важкій боротьбі. Крах на американській біржі знищив десятки тисяч дрібної буржуазії і звів її до банкроцтва; рільнича криза, а головно в Канаді через обниження цін на пшеницю, які ніяк не покривають коштів продукції; опанування канадійського пшеничного пулу банкирами, що примусило його шукати помочі в буржуазних урядів, щоб таким чином врятувати себе від неминучої загибелі; очевидна "симпатія" над недолею канадійських фармерів, яку американський капітал висказує в пресі; додати до цего всего відкриту ворожнечу британських імпортерів пшениці, ось ті докази зростаючих суперечностей світового капіталізму і загострення англо-американського конфлікту, який неминучо закінчиться війною. Профінтерн правильно оцінив ці явища капіталістичної кризи, з яких пануюча кляса пробує себе витягнути при помочі дальших брутальних атаків і поліційних репресій, скерованих проти зростаючого опору робітничої кляси.

СТРАТЕГІКА КЛЯСОВОЇ ВІЙНИ.

Ця фаза нарад пленуму, оперта на основі конкретної аналізи, є мабуть найважнішою, бо вона накладає потребу позбутися старих метод і понять дивитися на страйкову боротьбу, як на чисто економічне знаряддя і окремішню справу тих, які є в ню безпосередно замішані. Такі методи стратегіки, які ще й зараз находяться між товарами АФП, споріднених її організацій та юній під її бюрократичною контролею, кожний трейд - юніоніст повинен уважати за як найбільше безглуздя. Кожний трейд-юніоніст мусить знати, що питання організування кожного фаху зокрема є ізоляцією робітників, зроджує безсильність провадити успішну боротьбу проти капіталістичної експльоатації. Кожний трейд-юніоніст мусить знати, що найбільшу користь в боротьбі, можна осягнути тільки тоді, коли до неї втягнеться великі секції робітників релятивних індустрій, бо таким чином можна обєднати ті секції робітників, які вийшли на страйк. Це надає страйкові політичний характер, і його важливість не можна ніколи недоцінювати, бо це становить рішучу фазу розвитку клясовій боротьбі. Базуючи свою аналізу на актуальнім реалізуванні розвитку клясової боротьби, звіт пленуму додає:

"Найхарактернішим явищем теперішньої стадії боротьби є чисто політичний характер всіх економічних боїв".

Нова лінія боротьби революційних трейд юній полягає на втягненні широких мас в економічну боротьбу, її масовому відбою капіталістичному гнетові і наданню боротьбі політичного характеру, який буде звернений в бік розгортання клясової свідомости і масової акції, не ограничуватиме боротьби у вузкі рямці вимог, опертих на домаганню підвижки заробітної плати на кілька центів, яке дуже часто приводить до підкопання клясової свідомости і до затемнення клясової форми капіталістичного суспільства.

Праця боєвого крила робітників в Американській Федерації Праці є дуже важкою з огляду на вузку економічну замкненість і спосіб організування кожного фаху зокрема. Кріза в американськім і канадійськім капіталізмі доводить до чисельних страйкових боїв і домагань заробітньої платні, які бюрократія, що зараз занимає відкрите становище фашістських страйколомів і поліційних прислужників, постійно здушує. Ці агенти капіталу намагаються каналізувати зростаючий боєвий опір рядовиків при помочі арбітражу і угодової програми, за допомогою конференцій бюрократичних провідників юній з босами і безпощадно прогонять з юній всіх, що противляться їхній зрадницькій політиці. Коли ми хочемо позискати для боротьби найбоєвіші елементи і відтягнути їх від спродажнього провідництва, то формування так званих груп меншости і комітетів серед реформістських юній стає конечною потребою в теперішному періоді клясової боротьби. Ніхто не стане перечити, що ця робота є важка. Політика безсоромного розколу при помочі виключування боєвих трейдюніонів і переслідування їх, що являється зараз головною цією А.Ф.П., збільшають труднощі організаційної праці серед лівих груп, але їхнє існування є величезною конечністю, якщо ми хочемо позискати на свою сторону боєві елементи, викривати при тому банкроцтво А.Ф.П. Існування груп лівого крила є також потрібне длятого, щоб успішно розглянути нову лінію боротьби і розторощити вузку економічну фахову замкненість реформістських юній. Це можна осягнути за допомогою єдиних вказівок і провідництва нового Революційного Трейд-Юнійного Центра. Під новим центром рух шапових комітетів в реформістських комітетах мусить розвиватися під кличем обєднання низів, надаючи ширші політичні перспективи цим групам та комітетам, які дадуть їм спромогу працювати успішно для зєднання цілої робітничої кляси проти капіталізму, та проломить сектанство, яке робить фахові та незалежні юнії легкою жертвою експльоатації. Лист Червоного Профінтерну до Комуністичної Партії Канади, датований 19 жовтня 1929 р., правильно оцінює політику бюрократії, яка виринає наслідком боєвої акції поодиноких членів або груп.

"Кампанія виключування, яка неприміно наступить, мусить бути зустрінена посиленою боротьбою проти бюрократії під гаслом "трейд-юнійної демократії". Праця наших меншостей в реакційних юніях мусить бути спаяна Революційним Трейд-Юнійним Центром; ми мусимо уважати на передвчасне відтягення боєвиків від реформістських юній".

Це є небезпека, проти якої ми мусимо постійно боротися, небезпека закрадаючогося дефітизму і того факту, що боєвики виходять з реакційних юній з огірченням. Фалшива стратегіка удаваної боротьби і ганебна роля реформістів можуть бути успішно викриті тільки в середині реакційних юній і тільки таким способом можна позискати найбоєвіші елементи тих юній на сторону політичної боротьби в її процесі.

ЗВОРОТНА ТОЧКА.

Відкрита політика розколу і зради, яка схарактеризувала ганебну ролю Злучених Майнерів Америки в Новій Скошії і Алберті, яка загнала тисячі майнерів на безкрає голодування, врятовуючи зиски майновласників, зістала вже підкопана відважною боєвою меншістю, яка становить ячейки для сильної Індустріяльної Майнерської Юнії Канади. Ці меншости Нової Скошії і Алберти вже скликали конференції представників рядових майнерів, які є готові приняти провід Червоного Профінтерну і його революційного центра в Канаді. В Новій Скошії заявилися майнері за відірванням від машини Луїса, яку контролюють боси. В тім самім часі ці майнері Нової Скошії боряться вперто й витримано в середині ЮМВА за поновне приняття виключених членів не тому, що вони хочуть остати частиною корупційної організації, але длятого, що в боротьбі **робітники мають кращу нагоду запізнатися з характером ворогів працюючої кляси.**

В Алберті групи меншости боряться за боєву програму не лиш в залишках організації Злучених Майнерів Америки, але також і в Майн Воркерс Юніон оф Кенада, яка перейшла під контролю групи фразельогів, і є так само нездібна попровадити боротьбу проти капіталістичної кляси, як і Злучені Майнері Америки. В обох цих важливих центрах канадійських майнерів видається кожного тижня газета лівого крила, яка є фінансована самими майнерами. "Нова Скошія Майнер", офіційний орган меншости лівого крила в Новій Скошії і "Вестерн Майнер", орган майнерської секції Воркерс Юниті Ліг оф Кенада, роблять дуже корисну роботу в мобілізуванні майнерів проти немилосерної експльоатації, яка являється основою капіталістичної раціоналізації.

Резолюції пленуму Червоного Профінтерну вкладають на революційних трейд юніоністів в Канаді обовязок будування Майн Воркерс Індостріял Юніон оф Кенада, обєднаної в своїх секціях проти капіталістичного гнету. Важкі металеві і вугільні індустрії мусять стати осередком посиленої активности в будуванні Майн Воркерс Індостріял Юніон оф Кенада на програмі боротьби. Майнері Нової Скошії і Алберти вже показують дорогу. (Далі буде.)

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ В КАНАДІ.

Резолюція принята підчас масової демонстрації робітників в Тіммінс, Онт., на 1 травня ц. р.

"З огляду на те, що Карла Стайнберга, провідника безробітних робітників в Торонто найдено винним в оскарженні за "підбурювання" за те, що він промовляв на мітінгу безробітних в Гемилтоні і відложено проголошення вироку на дин тиждень і що кара за таке оскарження може бути так висока, як 20 років тюрми;

І з огляду на те, що причиною признання Стайнберга винним є його льояльна активність в справі безробіття і в справі робітників Канади взагалі і що закон про "підбурювання" вживається нині длятого, щоб не допустити неорганізованих робітників до організування за кусок хліба і що такий закон служить для здавлення робітничого руху взагалі;

І з огляду на те, що ця справа є одною з серій тих справ, які мають на меті переслідування боєвих безробітних робітників, таких як 45 венкуверських робітників, 2 едмонтонських робітників, справа Вил'яма Каштана, якого засуджено в Гемилтоні на час 3-ох до 6-ох місяців тюрми, закидаючи йому волокитство і якого справу віддано до вищого суду для поновного перетляення, справа Гарвея Джексона, який відсиджує зараз 60 днів вязниці за таке саме оскарження в Торонто, як також справа Ч. Симса, що будеться розбирати в травні перед судом присяглих в Торонто, оскаржуючи його о "ставлення опору поліції";

І тому, що поліційний терор спрямований на цих безробітних робітників є складовою частиною зростаючого поліційного терору по всій Канаді, що зачався в Торонто більш як рік тому назад знищенням всякого "права" свободи слова, свободи преси і свободи зібрань і має на цілі паралізувати рух робітників в їхній боротьбі проти імперіялістичної війни, експльоатації, безробіття і нужди;

Длятого ця масова демонстрація робітників Тіммінсу, яка відбулася 1 травня на площі Пал, в фінській і українській салях в Тіммінсі, гостро протестує проти цих засудів, як також і проти пропонованих засудів, домагається звільнення засуджених і заперестання судити тих, які мають незадовго стати перед суд, домагається скасування всіх законів відносно так званого закону про "підбурювання" та депортації і домагається привернення свободи слова в цілій Канаді".

Ухвалено також, щоб копії цеї резолюції були заслані до міністра справедливости в Оттаві, до аторней дженерал в Торонто, до аторней дженерал в Едмонтоні і до преси.

ВІСТИ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО НА ЗАКОРДОННІЙ ВИСТАВІ.

24 квітня у приміщенні "Товариства культурного звязку з закордоном" в Харкові відбувся громадський перегляд експонатів українського мистецтва, призначених для кількох міжнародніх виставок.

Театральне мистецтво України репрезентуватиметься цього року на двох міжнародніх виставах на виставі робітничих театрів у Дортмунді (Німеччина) і з'їзді лялькових театрів у Парижі.

Робітничі українські театри репрезентовані багатьма макетами вистав. Загальну картину зростання самодіяльного театрального руху подають спеціяльні конструктивні вітрини. З них видно, що число одвідувачів за останній рік досягло цифри в 35,000,000. Працювало 7,000 селянських драматичних гуртків та 2,500 робітничих, 8 театрів робітничої молоді й 23 робітничо-селянські переїздні театри.

З експонатів звертають увагу макети перших вистав "Березіля".

На міжнародній з'їзд лялькових театрів у Парижі Товариство культзвязку надсилає комплекти ляльок театру АРМУ.

Образотворчі мистецтва України будуть репрезентовані цього року у Венеції на міжнародній виставі малярства та графіки. Для України тут уперше приділяють спеціяльну салю — у приміщенні кол. російського павільону. З малярства на виставі братимуть участь такі майстри, як Петрицький, Пальмів, Седляр, Гвоздик, Федорченко. Графіку репрезентуватимуть: Касян, примітивність Довгаль, Падалка, Наліпинська-Бойчук та ін.

Уже тепер Україна бере чималу участь у кількох міжнародніх виставах. У виставі радянської графіки в Штокгольмі, у міжнародній виставі декоративних мистецтв у Мілянї і в спеціяльній виставі хутра в Липську. Остання вистава де виступатиме Україна, це міжнародня гігієнічна вистава в Дрездені.

ОБМІН КУЛЬТУРНИМИ ТА МУЗЕЙНИМИ ЦІННОСТЯМИ МІЖ РСФРР ТА УКРАЇНОЮ.

Спеціяльна комісія представників УСРР і РСФРР розпочала велику роботу щодо обміну культурними й музейними цінностями. Як відомо, за часів війни вивезено на північ чимало музейних річей, що стосуються історії України.

За постановою комісії Україна одержить портрет Жуковського, роботи Брюлова, ціною якого викупили Шевченка з неволі. Портрет передадуть Всеукраїнському Інститутові Шевченкознавства. Україна одержить також оригінал звісної картини Рєпіна лист запорожців до султана. Також мають передати Україні колекцію козацьких і запоріжських прапорів і багато археольогічних експонатів, що їх вивезли з київських музеїв.

Комісія провадить свою роботу у всіх музеях Москви й Ленінграду, куди відряджено групу українських учених, експертів, які вивчають картотеки й катальоги всіх музеїв.

БІЛЯ СТ. ОСЕВИ БУДЕ РОЗТАШОВАНО 12 ЗАВОДІВ.

Комітет сприяння, тракторобудові обговорив два питання: про розташовання заводів біля станції Осеви й про розвиток залізничого вузла. За варіянтом Дніпромашбуду на Лосівському майдані мається розташувати 12 заводів, на них працюватиме 38,000 робітників. Всі ці заводи будуть розміщені на площі 300 гектарів. Заводи розташуються так: тракторобуд, а поруч тракторобуду всі інші заводи в дві лінії.

На Осівському залізничому вузлі намічається збудувати пасажирський двірець і товарну станцію. Комітет ухвалив варіянт розташування заводів, а також визнав за доцільне підвести залізничу колію на північ від заводів.

ЖИТЛОБУДІВНИЦТВО В СОЦІЯЛІСТИЧНОМУ СЕКТОРІ СІЛЬ.-ГОСП.

Рада Народніх Комісаріа затвердила плян житлового будівництва по колгоспах і радгоспах України на 1929—1930 р. в сумі 11,200,000 карб. З них з державного буджету видається 2.8 міл. карб. на будівництво в радгоспах, а 2.8 міл. на житлобудівництво в колгоспах. Решту 4.6 міл. карб. на будівництво мешкань для членів колгоспів мають мобілізувати самі колективи.

КОНЦЕРТ О. РУСНАКА.

Заходом Укрфілу з 10 квітня починається на Україні в Харкові гастролі співака Ореста Руснака. Руснак — походженням з Буковини — музичну освіту здобув в Празі, а потім в Міляні. Нині він посідає видатне місце серед тенорів, що працюють в Німеччині.

ГАЗЕТА "КРАСНИЙ НИКОЛАЄВ" УКРАЇНІЗУЄТЬСЯ.

Велика щоденна Миколаївська газета "Красний Николаєв" з 15 квітня ц. р. почала виходити українською мовою

ВІСТИ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

ОПЕЧАТАННЯ СЕЛЬРОБЄДНОСТИ.

Кожного року перед першим травнем польська поліція приарештовувала видніших членів робітниче - селянського руху, аби перешкодити першотравневим демонстраціям. Цього року вона не вдоволилася арештованням поодинаких членів, але напала на льокаль організації Сельроб-Єдности й його опечатала.

Нібито у звязку зі страйком тартаку Ґредлів у Сколім, де застрайкувало 700 робітників ізза обниження на 10 процент платні, львівська поліція мала одержати відомости, що Сельроб-Єдність агітує серед робітників по тартаках і що в секретаріяті видрукувано на цикльостилю летючки, що закликають до страйку. Львівська поліція перевела на тій основі два рази ревізію в секретаріяті Сельробу, сконфіскувала машину до писання, цикльостиль, відозву в справі першого травня, а сам льокаль секретаріяту опечатала.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ НА ВОЛИНІ.

В цілому волинському воєвідстві переведено масові арештування й ревізії у селян. Число арештованих дійшло до 100 осіб. Польська преса повідомляє, що зпоміж арештованих вибрано 36, що брали провідну участь в комуністичному русі і їх перевезено до вязниці в Луцьку.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПРОСВІТНЬОГО РУХУ.

Тайна й умундурована поліція впала ненадійно до домівки "Робітничої Бібліотеки в Перемишли", опечатала шафу з книжками, а серед членів перевела ревізію і арештувала около 40 осіб. Відтак перемиське староство розвязало "Робітничу Бібліотеку" за вливання відчитів.

В угнівськім повіті переводить від кількох місяців поліція ревізії по читальнях а також у поодиноких просвітних діячів. Заборонено відбувати всякі сходини, вистави по читальнях то-що. В останніх днях львівське воєвідство розвязало філію т-ва Просвіти в Угнові і підчинені їм читальні.

В Холмі заступник холмського старости зявився в товаристві "Рідна Хата" в асистенції поліції та забрав всі книги й документи товариства. Це є нехибним доказом розвязання товариства, бо так роблено у всіх випадках закриття освітних організацій на Волині.

В Берестейському повіті поліція впала на сходини виділу кооперативи в селі Лускали й перевівши ревізію у присутніх, забрала членів управи зі собою. Їх невинно перетримано цілий день в арештах, причім декого з них побито до крови.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!

Не забувайте про пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей"!

ЗАМОВЛЯЙТЕ Й ПОШИРЮЙТЕ МАСОВО НАЙНОВІШУ БРОШУРУ

що її видало Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство з нагоди процесу над петлюрівською єфремівщиною в Харкові п. н.

ГАНЕБНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕТЛЮРІВЩИНИ

("СПІЛКА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ")

В брошурі зібрані матеріяли про діяльність цеї змовницької організації на території Радянської України на основі передсудових зізнань самих керівників "СВУ".

В брошурі є вміщені покаянні заяви Єфремова, Дурдуківського, В. Чехівського, О. Гермайзе, А. Ніковського, Гр. Голоскевича, Н. Токарівської і М. Кудрицького.

БРОШУРА МАЄ 62 СТОРОНІ ДРУКУ ВЕЛИКОГО ФОРМАТУ Й КОШТУЄ ЛИШЕ 10 ЦЕНТІВ.

Організаціям, що замовляють для розповсюдження більшу скількість, даємо великий опуст.

Замовлення засилайте таки зараз на адресу:

THE WORKERS & FARMERS PUBLISHING ASS'N

Cor. PRITCHARD & McGREGOR STS., WINNIPEG, MAN.

Контр-революційні Змовники "СВУ" Перед Пролєтарським Судом

ДОПИТ ПІДСУДНОГО КАРПОВИЧА.

Далі суд перейшов до допиту підсудного КАРПОВИЧА, організатора й керівника Чернігівської філії "СВУ". Він син дяка, колись був членом партії соціялістів-федералістів, потім брав активну участь в організації автокефального руху на Чернігівщині й одночасно був за викладчика в школі ім. Коцюбинського.

КАРПОВИЧ заявляє, що коли 1920 року він попав у школу Коцюбинського, то відразу ж опинився серед рідної шовіністичної стихії. "Склад учителів там — говорить підсудний — був такий самий, як, скажімо, у школі ім. Шевченка в Києві".

Вони так само всі засоби, починаючи від викладання в школі і кінчаючи приватними вечірками й екскурсіями використовували, щоб забити в голову учнів національно-романтичні настрої, прищеплювати їм ненависть до росіян, а також виховувати з них антирадянських громадян. До націоналістичного виховання дітей закликав і Гр. Холодний, коли приїздив з Києва до Чернігова. Врешті, викладачі школи ім. Коцюбинського відкрили в Чернігові автокефальну церкву не з будь-яких релігійних міркувань, а виключно для того, щоб, за словами підсудного, "збудити національну свідомість в масі людській, щоб використати церкву для — здійснення певної політичної мети": "Хотілося, говорив Карпович на попередньому слідстві, щоб Україна була незалежною і бажалося боротися з радвладою".

Підсудний розповідає, що крім автокефалії для досягнення своєї "мети", він і його суголосники використовували також наукове товариство, що було "обєднанням націоналістичних кіл і тому ані росіян, ані євреїв там майже не було". В науковому товаристві точилися антирадянські розмови і поширювалося націоналістичну контр-революційну ідеольогію. Далі КАРПОВИЧ розповідає про свій вступ до "СВУ". Уперше він почув про існування такої організації від Холодного, перебуваючи наприкінці 1926 року у Києві.

Удруге він почув про "СВУ" вже в Чернігові від свого знайомого, що повернувся з Києва, де він дізнався про це від В. Чехівського. Було опрацьовано плян роботи щодо "обєднання націоналістичних сил" на базі тих відомостей про завдання "СВУ", які вони мали...

Потім приїхав з Києва Єфремов, ніби в звязку з шануванням ювілею Глібова. З його участю відбулося часідання членів "СВУ", де знов обмірковували плян роботи "СВУ" в Чернігові.

Своє зізнання КАРПОВИЧ закінчує заявою, що він визнає всю свою минулу діяльність за контр-революційну, скеровану проти трудящих мас...

ДОПИТ ПІДСУДНОГО ОТАМАНОВСЬКОГО.

Підсудний ОТАМАНОВСЬКИЙ, колишній директор Вінницької філії Всенародньої бібліотеки України. З доручення центру "СВУ" Отамановський організував Вінницьку філію "СВУ" і керував нею.

Як і інші підсудні, Отамановський каже, що він "мав націоналістичний світогляд та його політичним ідеалом була УНР".

Борючись за цей ідеал, ОТАМАНОВСЬКИЙ брав участь в загонах "Центральної ради", в боях проти радянського війська.

Про свій вступ до "СВУ" ОТАМАНОВСЬКИЙ розповідає, що цьому дуже допоміг своїми антирадянськими розмовами з ним академік Єфремов, який намовляв його проти національної політики радвлади.

За пропозицією Єфремова ОТАМАНОВСЬКИЙ вступив до "СВУ". Він до неї вступив, як до контр-революційної організації, що ставила на меті — "перетворити Україну на УНР, на буржуазно-демократичну республіку", при чому Отамановський додає, що ніби то він гадав, що це перетворення має відбутися не шляхом повстання, а "переродженням радвлади".

Вступивши до "СВУ", Отамановський одержав директиви від Єфремова дискредитувати щирість національної політики радвлади, говорячи, що ця "політика радвлади тільки маневр". Отамановський, що входив до окружної комісії в справах українізації мав конкретну директиву від Єфремова—зривати українізацію.

ЄФРЕМОВ, вважаючи Поділля за український П'ємонт, покладав особливо великі надії на Вінницьку організацію "СВУ", які зрозуміло, ніяк не виправдалися, бо для організації не було ніякого грунту.

Побачивши малі наслідки роботи, ОТАМАНОВСЬКИЙ звернувся до Єфремова з заявою звільнити його від обовязків керівника Вінницької філії. Це прохання Єфремов задоволив, але за члена "СВУ" Отамановський залишився.

На запитання оборонця тов. ІДЕЛЬОВИЧА Отамановський говорить, що він "засуджує свою діяльність" і ніби "на початку 1929 року відійшов від "СВУ".

Підчас допиту ОТАМАНОВСЬКОГО від голови суду тов. ПРИХОДЬКА виявляється, що підсудний працював у відомому видавництві "Вернигора", що провадило самостійницьку ідеольогію, за гаслом "політична, культурна і економічна незалежність України — незалежність ні від кого і, зокрема, від Росії". Видавництво видало чимало політичних брошур, різко шовіністичного напряму.

ДОПИТ ПІДСУДНОГО КРИВЕНЮКА.

Суд допитує підсудного КРИВЕНЮКА, наукового співробітника ВУАН і редактора інституту української наукової мови, колишнього українського соціял-демократа, члена ІНАРАКУ"—осередку "СВУ" в інституті.

Коли прокурор тов. ЯКІМІШИН виявляє, як ставився свого часу підсудний до гетьманської влади, до польських окупантів, КРИВЕНЮК говорить: "ніяк не ставився, не протестував, не хвалив". Але підсудний Кривенюк у своїх свідченнях на попередньому слідстві так висвітлював це питання:

Німці ніби засвітили нам сонце, прийшло здійснення мрій" — писав він.

"Як ви попали до "ІНАРАКУ" і до "СВУ"? запитує прокурор, тов. ЯКІМІШИН.

КРИВЕНЮК розповідає, що наприкінці 1926 року в інституті української наукової мови, де він тоді працював, група штатних працівників інституту, так званий актив, обєдналися для того, щоб "боротися з анархією в інституті". Коли вийшла книжка Винниченка "Соначна Машина" цей інститутський актив дав своєму обєднанню назву "ІНАРАК". Це вже була конспіративна таємна організація, що збиралася у Холодного, Туркала, Дубравського... Тут, поруч ріжних "організаційних" питань інститутського життя, точилися також антирадянські контрреволюційні розмови, висловлювалося незадоволення з українізації, з індустріялізації, взагалі з політики радянської влади. Для кращої конспірації майже всі учасники "ІНАРАКУ" мали псевдоніми.

Як говорить підсудний, "ІНАРАК" ставив за своє завдання добрати до інституту "своїх" людей, посадовити їх на найважливіші посади, а, головне, боротися з демократичною системою виборности керівників окремих секцій і відділів інституту.

У такий спосіб інараківці гадали захопити у свої руки все інститутське життя і впливати на його роботу. Остаточна мета інараківців, як говорить підсудний була — підготувати грунт, щоб "на випадок утворення УНР — посісти відповідальні посади в державному апараті".

Отже, Кривенюк заявляє, що він визнає свою роботу в "ІНАРАК-у" за антирадянську, контрреволюційну.

Про внутрішню "СВУ" і її завдання він, за його словами, довідався тільки підчас слідства, так само, як і про те, що "ІНАРАК", — філія "СВУ".

Тоді оголошують зізнання Кривенюка на попередньому слідстві, де він говорив таке: "Кожний член, де міг, в залежності від свого фаху й місця своєчинности, повинен вербувати нових членів "СВУ" і далі... "СВУ" повинна вжити повстання за базу для досягнення своєї мети — визволення України. Як база для повстання мало бути незадоволення селянства". Отже, виходить, що Кривенюк — не тільки знав про існування внутрішнього "СВУ", але й про її завдання.

На запитання оборонця тов. ОБУХОВСЬКОГО, Кривенюк запевняє, що, коли б він знав раніше, що "ІНАРАК" є філія контрреволюційної організації, яка має за своє завдання повалити радвладу то він ніколи б не був членом "ІНАРАК-у", а звідси і "СВУ".

ДОПИТ ПІДСУДНОГО ШАРКА.

Далі суд перейшов до допиту другого члена "ІНАРАК-у" — Шарка. Він науковий співробітник ВУАН і редактор інституту української наукової мови. Шарко розповідає, що 1927 року серед активу штатних інститутських працівників почалися розмови про потребу обєднатися, щоб боротися "з демократизмом" і "козацькими вільностями", що існували в інституті.

Отже, в інституті зібралися чоловіка 8 або 10 працівників інституту і утворили обєднання. Про "СВУ" він уперше почув 1928 року від Холодного, який говорив, що на чолі з Єфремовим є якась організація, що її утворено "для консолідації українських сил".

За словами підсудного, про завдання "СВУ" — повалити радвладу — він, мовляв, довідався тільки на попередньому слідстві. Підсудний заявляє, що раніше, він навіть не бачив, що "ІНАРАК" провадив контрреволюційну роботу.

Йому Холодний розповідав, що в академії є контрреволюційна група під назвою "СВУ"; він гадав, що і в "ІНАРАК-у" є кілька членів "спілки", але не уявляв собі, що ввесь "ІНАРАК" — є філія "СВУ". Про все це він, бачите, довідався тільки на суді.

Щодо контрреволюційних антирадянських розмов, а також розмов про повстання і інтервенцію в "ІНАРАК-у", то вони точилися "приватним чином у приміщенні Холодного". Так само, за його словами, приватним чином говорилося про те, що війна і інтервенція будуть "1930 або 31 року", про терор у звязку з чисткою студентів, тощо.

Закінчуючи свої зізнання, він заявляє: "Тільки тепер я бачу, що фактично я був членом "СВУ" і що "ІНАРАК" був її філією. Назва "ІНАРАК" випадкова, але характер її роботи контрреволюційний".

ДОПИТ ПІДСУДНОГО ТУРКАЛА.

2-го квітня тривав допит членів контрреволюційної організації "ІНАРАК", філії "СВУ" в українському інституті наукової мови.

На трибуні підсудних — редактор технічного відділу інституту член "ІНАРАК-у", Туркало

Про утворення в інституті наукової мови організації "ІНАРАК" Туркало розповідає ось що:

Одного разу, 1927 року, він заявив Холодному, як завідателеві інституту про ті хиби, що є в термінольогічній роботі технічного відділу. Холодний заспокоїв його, не турбуйтесь, мовляв, врегулюємо якось... А потім почав йому щось говорити про обєднання української інтелігенції. У грудні, коли справа в технічному відділі погіршала, частина штатних редакторів почала часто збиратися, щоб обмірковувати, як боротися з "тими, хто не вправний з термінольогічною роботою". У другій половині 1928 року це обєднання, назвали "ІНАРАК". Туркало запевняє, ніби "ІНАРАК" існував тільки, щоб налагодити роботу інституту, що він ніколи не ставив перед собою будь-якої політичної мети і тому підсудний ніколи не вважав її за контрреволюційну організацію.

"Чому ж тоді, ви дали псевдоніми членам "ІНАРАК-у"? Запитує прокурор тов. ЯКІМІШИН.

— Для того, відповідає Туркало, щоб законспіруватися від своїх людей в інституті. Взагалі ж я приняв ці псевдоніми, як жарт.

Але далі з зізнань Туркала виявляються нові риси, що малюють справжні обличчя цієї організації: "ІНАРАК", конспіруючися ставив за своє завдання набирати до інституту своїх людей, себто, настроєних по-антирадянському, і не виконував директивів Наркомосу про притягнення марксистських сил. "Між членами "ІНАРАК-у" точилися антирадянські розмови, говорили про можливість інтервенції, про настрої селянства, "про те, що на випадок політичних змін для України найкраще бути під протекторатом Німеччини".

Закінчуючи свої зізнання Туркало заявляє, що свою роботу в "ІНАРАК" він все-ж вважає за контрреволюційну, ганебну й засуджує її. Свою участь в контрреволюційних розмовах, він вважає за неприпустиму для справжнього радянського громадянства. Він, нарешті, визнав, що сприяв, щоб інститут не поповнювали комуністичними силами й вживав заходів до консолідації українських контрреволюційних сил в межах інституту.

Прокурор тов. АХМАТОВ виявляє, що на одному з засідань "обєднаного інститутського активу", коли обговорювали справу про назву Холодний пояснив, що "ІНАРАК" утворюється не тільки для боротьби з деякими групами "всередині інституту", а також і "для боротьби з радвладою". ТУРКАЛО говорить, що про цей "жарт" Холодного йому хтось розповів, але він не надав йому особливого значіння...

ДОПИТ ПІДСУДНОГО ДУБРОВСЬКОГО.

Далі суд допитав Дубровського — наукового співробітника ВУАН і редактора Інституту української наукової мови, що був членом "ІНАРАК-у". Підсудного допитує прокурор тов. ЯКІМІШИН.

Дубровський визнає, що з осени 1927 року, він був членом контрреволюційної організації — "ІНАРАК" і додає: "Я знав від Дурдуківського про існування ширшої контрреволюційної організації української інтелігенції і можу думати, що ця група вважала групу "ІНАРАК" за свій осередок. Я вважаю себе і за члена "СВУ".

Щодо характеристики певної частини академії наук того часу прокурор тов. ЯКІМІШИН оголошує зізнання ДУБРОВСЬКОГО на попередньому слідстві: "Наша академія наук, запаморочена тупим націоналізмом, вела відносно радянського уряду УСРР і Наросвіти безглузду політику. Замість контакту і згоди з пролєтарською владою — ізольованість і ворогування, мамість буйного розвитку наукової діяльности і тісного звязку з пролєтарськими масами, перетворення на суху канцелярію і цілковиту відірваність від живого життя".

Дубровський стверджує ці зізнання.

Далі Дубровський дає оцінку інститутові наукової мови у своїх зізнаннях на попередньому слідстві, з якої можна зробити висновок, що керівники цього інституту були настроєні контрреволюційно, ставилися до радвлади з великою ненавистю.

Розповідаючи про свій політичний світогляд, Дубровський називає себе фашистом. Він розповідає про свою власну "теорію майбутньої України", що скидається на імперіялістичну теорію Слабченка". Ця теорія базується на цілковитому відокремленні від Росії і на "спілці України з Німеччиною" для якої "Україна мала бути ринком збуту"...

Прокурор тов. АХМАТОВ, оголошує зізнання підсудного Дурдуківського про "ІНАРАК", вельми можливе для характеристики цієї організації, як складової частини академічної групи "СВУ". "Група "СВУ" при інституті наукової мови не була самостійним осередком, а була частиною загальної академічної групи.

Наприкінці, підсудний Дубровський визнає свою роботу за шкідливу й пояснює її "неосвіченістю в політичних питаннях".

ДОПИТ ПІДСУДНОГО СТРАШКЕВИЧА.

Суд допитує далі підсудного Страшкевича, наукового співробітника ВУАН і редактора інституту наукової української мови—члена "ІНАРАК-у." Основна професія Страшкевича — викладач мови. Він має чимало наукових праць. Він також доводив, що в нього було велике недовіря до радвлади, зокрема в галузі проведення українізації. Потім, він ніби був цілком задоволений українізацією, але саме після цього вступив до "СВУ". Про "СВУ" йому розповів його приятель — Дурдуківський, що й ознайомив його з справжніми намірами організації.

Організаційні збори групи Холодного "ІНАРАК-у" Страшкевич намагається змалювати так, ніби, побачивши неналагодженість роботи в інституті зібралася "виробнича нарада при керівникові інституту Холодному", що й поставила питання про всі ці справи. Насправді-ж закладали "ІНАРАК".

Страшкевич намагається провести версію, ніби то він не знав, що "ІНАРАК" контрреволюційна організація, ніби він не знав, що це філія "СВУ". Але його власні ж зізнання, як і зізнання інших підсудних, суперечать цьому. Єфремов, як і в зізнаннях на попередньому слідстві, так і тепер на суді, називає Страшкевича "одним з основоположників "ІНАРАК-у".

Припертий до стінки Страшкевич мимрить, ніби ще помилка в його зізнаннях".

Кінець кінцем, Страшкевич вже категорично каже: "Я вважаю, що фактично належав до "СВУ" і цілком визнаю свою вину".

ДОПИТ ПІДСУДНОГО ГР. ХОЛОДНОГО.

Підсудний Холодний — керівник інституту української наукової мови, був одночасно керівником "ІНАРАК-у".

До своєї роботи в інституті української мови Холодний працював у Чернигові й найактивніше — в школі ім. Коцюбинського, що в контр-революційній діяльності відогравала значну ролю, як і школа ім. Шевченка в Києві.

Холодний розповідає, як він, посідаючи посаду завідателя школи, разом з учителями, яких добирав з людей, настроєних по антирадянському, зробив цю школу кублом націоналістичних, анти-радянських ідей. Холодний визнає, що серед учителів школи не було ніякого радянського працівника.

1928 року керівники чернігівської школи намагалися малювати перед учнями Україну такою, якою вона була раніше—"Україну нещасну, замучену, московську кольонію".

ХОЛОДНИЙ свідчить, що політичне виховання в школі було на надзвичайно низькому рівні. Він, Холодний, і його помічники, добилися того серед учнів, щоб вони розглядали політграмоту, як негативний, неприємний чинник і "діти ставилися до політграмоти, як раніше до закону божого".

ХОЛОДНИЙ визнає, що своєю роботою в школі він "готував базу для майбутньої консолідації антирадянських сил, що мріяли про поновлення УНР".

ХОЛОДНИЙ — ОРГАНІЗАТОР ЧЕРНИГІВСЬКОЇ АВТОКЕФАЛІЇ.

У школі ім. Коцюбинського відбувався збори автокефалістів, де бував ХОЛОДНИЙ.

1920 року ХОЛОДНИЙ відвідав Київ для того, щоб зібрати матеріяли про автокефальну церкву, про її стан, організаційні форми. Повернувшись до Чернігова, він скликав "загальні збори чернігівського громадянства, що співчувало автокефальній справі". На зборах цих вибрали церковну раду, а ХОЛОДНОГО вибрали за голову її.

ХОЛОДНИЙ потверджує слова інших підсудних про те, що автокефальна церква мала на меті поширювати свій вплив на селі, що до неї йшли не тільки ідеольогічно настроєні петлюрівці, а й старшини петлюрівські.

ХОЛОДНИЙ доводить, що в церкві не було і одного проценту релігійних серед її діячів і прихильників. Це були люди вороже настроєні проти радвлади, що готували кадри для "майбутньої контр-революційної боротьби" і "автокефалія мала стати за головний провідник повстанського руху".

І тепер ХОЛОДНИЙ цілком стверджує свої зізнання на попередньому слідстві про те, що "коли церква взагалі є контр-революційна організація, то автокефальна церква є вдвічі контр-революційна".

Це своє формулювання ХОЛОДНИЙ деталізує так: поперше—"автокефальна церква сприяла розвитку і закріпленню релігійних забобонів у темній частині населення і тим самим закривала шлях для зближення з радянською ідеольогію", подруге, вона "обєднувала націоналістів, готувала кадри для майбутньої контр-революційної боротьби".

"ІНАРАК" НА ЛАВІ ПІДСУДНИХ.

Прокурор тов. ЯКІМІШИН виявляє питання про вступ Холодного до "СВУ".

Підсудний розповідає, що він, переїхавши до Києва і почавши працювати в інституті наукової мови, був цілком ідеольогічно підготовлений до того, щоб вступити до контр-революційної організації.

Дурдуківський поступово, чимраз одвертіше розповідав йому про те, що на Україні організують "контрреволюційне обєднання інтелігенції УНР-івської орієнтації, що таке обєднання вже є за кордоном і зветься вона "Спілка Визволення України".

Єфремов радив ХОЛОДНОМУ гуртувати своїх людей в інституті, забезпечити собі більшість в раді і дирекції. І ось поступово, 1927 року, в інституті організували "Інарак".

Характеризуючи роботу "Інараку", ХОЛОДНИЙ говорить, що з часу її заснування і до викриття було всього 40 засідань. Перед першим засіданням, усім членам організації дали конспіративні прізвища. Переважна більшість засідань "Інараку" відбувалася в приміщенні його членів: Дубровського, Туркала або Холодного. І тільки 1929 року їх перенесли до інституту. На цих засіданнях поруч питань, що тою або іншою мірою звязані з життям інституту, спочатку точилися тільки розмови про те, "що скрізь кепсько, що радянська система освіти не задовольняюча"... Але на цих позиціях "Інарак" стояв не довго. На одному з засідань ХОЛОДНИЙ, як він сам свідчить, заявив ось що: "Чого б ви бажали? Що б ви стали робити, коли б завтра ви прокинулися і побачили, що радянської влади немає, а є УНР? Коли ми виявляємо таке незадоволення радвладою, то треба перейти до іншої роботи в нашому підпіллі, треба підготовляти себе на всякий випадок...". За словами підсудного, його тоді інші члени "Інараку" не підтримали й ухвалили, щоб надалі на засіданнях не було таких розмов і щоб не відхилялися від інститутських справ. "Так було вирішено,—заявляє Холодний, але не так було справді. Ми намагалися бути мертвими людьми, але ми не могли бути ними. І надалі все частіше перед нами виникали розмови антирадянського контр-революційного змісту"...

Серед членів "Інараку" почалися розмови про можливість повстання, при чому більшість з них уявляли собі "майбутнє" так: виникає війна, "селяни" озброюються і утворюють ворожий для радвлади тип. З другого боку наступають інтервенти, що їх охоче зустрічає "селянство", кінець-кінцем більшовицька армія відступає й т. ін.

Щодо терору, то ХОЛОДНИЙ заявляє, що члени "Інараку" вели, мовляв, тільки "теоретичні" балачки про нього; про застосування терору проти представників радвлади і мови не було.

Які взаємини були між "Інараком" і "СВУ"?—запитує тов. ЯКІМІШИН.

ХОЛОДНИЙ запевняє ніби "Інарак" в цілому не був філією "СВУ", але до "Інарака" входила певна група членів спілки числом 4 — 5 осіб, яких він знає. Це — ХОЛОДНИЙ, КРИВЕНЮК, ШАРКО і ще один-два.

Тов. ЯКІМІШИН.—Які вказівки ви одержали з центру "СВУ" про роботу в інституті?

ХОЛОДНИЙ розповідає, що Єфремов доручив йому обєднати в інституті ідеольогічно "близьких йому людей" і захопити все життя інституту до своїх рук.

Як виявляється, ХОЛОДНИЙ поклав не обмежуватися рямками тих завдань, що їх перед ним, як представником "СВУ" в інституті, поставив Єфремов. Він через "Інарак" добився того, що навесні 1929 року ліквідували 29 окремих відділів інституту й замісць них утворили незначне число секцій, на чолі яких гадали поставити членів "Інараку", себто знову "своїх людей".

В такий спосіб, за словами ХОЛОДНОГО, представники "СВУ" в "Інараку" виконували основне завдання організації — консолідувати українські сили і підготувати грунт для здійснення остаточної мети "СВУ"—повалити радвладу через повстання.

ХОЛОДНИЙ визнає свою роботу в "Інараку" і "СВУ" за контрреволюційну, одночасно категорично відкидаючи обвинувачення в антисемітизмі.

На запитання оборонця тов. ОБУХОВСЬКОГО про його теперішні погляди на радвладу, ХОЛОДНИЙ заявляє: "Я не можу сказати, що я зовсім став радянською людиною. Але разом з тим я мушу сказати, що ми будували спорудження на гнилих підвалинах. Я відчув, що на Україні розвинута величезна культурна робота. Я гадаю, що національні ідеали можна здійснити тільки через диктатуру пролєтаріяту. Отже ту сторінку, що я писав десять останніх років свого життя, я мушу перекреслити".

На запитання голови суду т. ПРИХОДЬКА, в чому полягало завдання так званого "академічного гуртка" ВУАН, що до нього належав підсудний, Холодний заявляє, що цей гурток мав з підпілля впливати на життя Академії, де точилася безпринципова боротьба між двома "династіями" Кримським і Грушевським, тощо.

Отже, "академічна група" (або так звана "Молода Академія") поставила за своє завдання добрати "на свій погляд" наукових працівників, щоб захопити до своїх рук всі справи Академії.

Далі ХОЛОДНИЙ визнає, що "не зважаючи на те, що "Інарак" мав свої завдання, щодо інституту він фактично виконував функції осередку "СВУ".

Нарешті підсудний заявляє, що свій "інцидент" з погруддям тов. Леніна, яке він оббризкав атраментом, він вважає за "гайдамацький вчинок, зроблений в стані афекту і тому суворо засуджує його".

ДОПИТ БОЛОЗОВИЧА.

Далі суд перейшов до допиту кооперативної групи "СВУ". Першим допитали лектора київського кооперативного інституту БОЛОЗОВИЧА.

Підсудний заявляє, що він був проти радянської влади, вважаючи, що "вона перешкаджає нормальній роботі на культурному й економічному фронті" і був прихильником Центральної ради. За словами БОЛОЗОВИЧА, він перебував під впливом "БУД-у", але членом організації не був і нічого не знає про шкідницьку роботу старих кооператорів в органах постачання 1920 і 1921 року.

Тоді оголошують зізнання ПАВЛУШКОВА, де він зазначає: "Єфремов назвав тоді імена Ганчеля, Болозовича, Ботвиновського, здається Доленка і ще когось. В безпосередній своїй роботі вони мали систематично розхитувати радянське господарство, порушуючи правильне постачання людності найпотрібніших продуктів тощо, поширюючи разом з тим поголоску про те, що все це робиться виключно через втручання радвлади в господарчі справи України і викачування продуктів до Росії".

БОЛОЗОВИЧ спростовує ці зізнання, заявляючи, ніби старі кооператори, вороже настроєні до радвлади, ніколи, мовляв, не йшли одверто на таку боротьбу з радвладою, і не зривали постачання людності.

Підсудний заявляє, що він винний тільки в тому, що не виявив, як кооператор, достатньої активности. Щодо роботи "БУД-у", то він заявляє, що за його роботу не відповідає, бо не був його членом.

— Як ви вступили до "СВУ"? — запитує тов. ЯКІМІШИН.

БОЛОЗОВИЧ розповідає, що наприкінці 1926 року, зустрінувшись з Єфремовим, він скаржився йому на те, що, мовляв, важко працювати, жити тощо. На це Єфремов відповів, що все це тому, що "ми розпорошені". Через деякий час Ботвиновський розповів йому, що і він мав розмову з Дурдуківським, при чому останній радить, щоб "українці обєдналися". Тоді, за словами підсудного, він зрозумів, що справа набирає певною мірою організаційного характеру, хоч і не уявляв собі це конкретно.

Які завдання ставила "СВУ"?

БОЛОЗОВИЧ починає вагатися. Він, бачите, розумів слова Єфремова, а також і Дурдуківського (передані через Ботвиновського), так, що українцям треба обєднатися для "підвищення і зміцнення національної культури і роботи", а не для якоїсь організації, що має за завдання повалити радвладу, і тому, мовляв, він і згодився увійти до "СВУ". Про справжню мету "СВУ" він ніби довідався тільки на процесі. Але Болозович признається, що "СВУ" сподівалося, що підсудний й інші члени "СВУ" в кооперації захоплять до своїх рук деякі кооперативні установи і впливатимуть в кооперативному інституті на молодь, що приходить з села.

На тому закінчено допити усіх підсудних. Дальше обговорювано питання про звязок організації "СВУ" і окремих її членів з дипльоматичними представниками за кордоном, при закритих дверях. В слідуючому числі "УРВ" міститимемо промову громадського обвинувача тов. Любченка.

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ДЕШЕВОЇ БІБЛІОТЕКИ

Робітничо-Фармерська Книгарня у Вінніпеґу дістала знову в обмеженій скількости дуже цінний твір Івана Франка дешевого видання "Борислав Сміється".

Тут подаємо окладинку дуже цікавої книжки:

"БОРИСЛАВ :-: :-: СМІЄТЬСЯ"

яку написав

ІВАН ФРАНКО

з життя і боротьби бориславських робітників.

Є це одна з найкращих книжок з життя галицького робітництва, що читається з великим захопленням.

Звичайна ціна цеї книжки: в оправі $2.00, а брошурована $1.50. В Робітничо-Фармерській Книгарні ви дістанете її за 50 ЦЕНТІВ.

Наше перше замовлення цеї цінної книжки розійшлося в протягу кількох тижнів. Замовлення разом з належитістю засилайте таки зараз до:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE

600 SELKIRK AVENUE — — — WINNIPEG, MAN.

Сторінка Робітничого Запомогового Товариства

ТРУДЯЩІ ПО УСІХ КАПІТАЛІСТСЬКИХ КРАЇНАХ ПРАЦЮЮТЬ ДЛЯ БАГАЧІВ.

Тіммінс, Онт.

Всюди працююча кляса кривавиться для багачів. Одні працюють на поверхні землі, по фабриках, заводах, залізних дорогах та широких преріях, інші в темних, глибоких норах під землею. Так працюючи й гинемо на фронті визиску праці капіталом.

Я, з багатьома робітниками, працював під землею. Шукали золота для отих самих багачів, собі ж находили каліцтво й смерть. Надимною також судьба не милувалася, бо що минулого року мені поломало в майні ногу так, що я й по сьогодні не є здібним до праці. Вже другий раз прийшлось мені покористовуватись нашою запомоговою організацією. Я щиро дякую ГЗ РЗТ за виплачення мені $105 запомоги за час моєї слабости цего року. Нераз мені доводилось чути від несвідомих робітників, що Робітниче Запомогове Товариство, це тільки більшовицька лапка.

Коли приходилось переконувати несвідомих робітників, що для них місце лиш в робітничих освітньо-культурних й запомогових організаціях, бо тільки в них робітники навчаться як здобувати освіту і краще життя, то почуєш. "Я ще маю час до 45 років. Я ніколи не слабую, то нащо мені платити долари задармо".

Я ніколи не слабував, хоч нераз переживав тяжкі часи. Здавалось мені, що й слабувати ніколи не буду. Але не так сталось, як думалось. Вже зараз рік, як я тягаюсь на одній нозі.

Я скажу те, що до Робітничого Запомогового Товариства повинен належати кожний український робітник і робітниця. В ньому вони найдуть моральне і матеріяльне задоволення. Час вже нам подумати самим про себе. Капітал запихає нас в майну живими, а за хвилину збирають пошарпані кусні з нашого тіла. А на те опорожнене місце, обрызкане червоною кровю, підходить інший робітник, який працює так довго, доки вистане його сил, або доки не стріне його судьба попередника.

Н. Рожок.

І В НАС НЕ БРАКУЄ ТАКИХ, ЩО ДОНОСЯТЬ ПАНАМ НА БОЄВИХ РОБІТНИКІВ.

Алексо, Алта.

Перечитавши оголошення в "Укр. Роб. Вістях" про обїздку організатора РЗТ, я дуже втішився, що наш відділ буде мати нагоду довідатися від нього про всі ухвали 6 конвенції і що т. Войтишин дасть нам корисні вказівки, як повести працю в нашім відділі, щоб вона була трохи краща і успішніша, як до цего часу.

Товариші поробили деякі приготування відносно приїзду організатора і чекали нетерпеливо його появи. Мав він приїхати до нас у вівторок, 8 квітня.

Одного разу вбігає до мене один товариш і каже: "Товаришу, наш організатор не буде допущений на цю кемпу, бо хтось його представив перед босами, як небезпечного комуніста і власник майни не хоче бачити комуніста на своїх пропертах".

Нам стало трохи дивно. Деякі власник майни знав про приїзд організатора і про те в кого він має перебувати. Деякі товариші були того переконення, що донощиком міг бути навіть член місцевого відділу РЗТ, бо всі ми знаємо, що деякі люди йдуть до організації тільки длятого, щоб там щось час від часу винюхати і донести на ними ворогам. Досить того, що секретаря нашого відділу покликано до компанійного офісу і там його питали, чи знає він Войтишина. Бачите, навіть імя організатора знали!

В нас є так, що навіть члени РЗТ бояться один одного, не довіряють собі, бо бояться, щоб бос не знав про все, що в нас робиться і говориться. Хоч організація РЗТ є запомоговою організацією, а не політичною, то все таки вона є робітничою і боси її не люблять. Та ми чей же і не можемо надіятися, щоб боси любили якусь щиру робітничу організацію, хоч вона і не є політичною тільки запомоговою. Але ми на це не повинні звертати уваги і працювати в організації по нашим силам і здібностям.

Зрадники є всюди. Можуть бути вони і в нас, та до часу збанок воду носить, колись вони будуть накриті. Через донощиків тяжко навіть дописувати до ґазети, бо так скоро, як появиться допис, то такий донощик біжить з ним до боса, хоч не знає хто його написав. Тоді звичайно паде підозріння на свідоміших товаришів і бос вже за ними слідить.

В нас є про що писати зараз і було про що писати хоч би і минулої осени, коли роблено спроби заснувати в цій місцевости МВЮК. Ці спроби скінчилися вічим, але коли-б так справа цеї організації була висвітлена на сторінках нашої преси місцевими товаришами, то я вірю, що успіх був би великий і юнія була-б в нас заложена.

Кожний потерпає, щоб не втратити роботу. Воно правда, що без роботи немає життя, але я не думаю, що є ще якесь друге місце, де майнері працювали-б серед гірших обставин, як в тутешній місцевості. Умовини праці прямо страшні і майнері не сміють впімнутися за своїми правами. Коли бос побачить якесь, хоч би навіть найменше невдоволення зі сторони робітника, так негайно дає фаєр. Мовчи і роби, як віл, бо пани такого робітника люблять.

Час не далекий, ще пару місяців зачекати, а потім нам конечно треба зорґанізувати юнію, бо вже досить нам терпіти отому визискові, що не дає нам жити. І компанія буде примушена числитися з нами, коли побачить, що за нами стоїть сильна юнія. Але, якщо між нами будуть находитися бонгуни і донощики, то справа організування юнії буде не легка. Та ми віримо, що нам вдасться викрити цих донощиків. А тоді кожний чесний майнер відвернеться від них, бо провокатор і донощик, це найподліше створіння на землі.

Ц-н.

ОРГАНІЗОВАНИЙ РОБІТНИК Є НЕБЕЗПЕЧНИЙ ДЛЯ КЛЯСИ ПАНУЮЧИХ.

Шавиниген Фолс, Онт.

На цему місці складаю подяку Головному Зарядові РЗТ за виплачення мені допомоги в сумі $25 за час моєї слабости. Я працював в тунелі і тут стрінувся з випадком підчас праці, що спричинив мені серйозне покалічення ноги.

Рівночасно дякую опікунам хорих і всім тим товаришам, які відвідували мене підчас моєї слабости.

Всі робітники повинні належати до боєвих робітничих організацій, що одинокі провадять уперту боротьбу проти капіталистичного визиску і стараються увільнити робітничу клясу з кіхтів ненаситнього капіталу. Байдужне відношення робітників до своїх боєвих організацій відбивається дуже шкідливо на їхнім власнім житті. Організований робітник, це найбільше небезпека для пануючої кляси і тому всі прихильники нинішньої системи визиску накидаються на робітничі організації та намовляють несвідомих робітників, щоб вони не вступали в ряди організованого робітництва. Кожному повинно бути ясно, чому пани та їхні агенти це роблять.

Ставайте також членами одинокої робітничої запомогової організації РЗТ, яка несе товариську моральну і матеріяльну поміч всім своїм членам і членкиням на випадок слабости або каліцтва, а родині помершого члена виплачує посмертне.

Покиньте піятику і карти, бо вони нищать вас. Вони є причиною багато нещасть між робітниками. Читайте робітничу пресу, бо вона отвирає нам очі на панські надужиття і вчить нас, як проти них боротися.

Хай живе РЗТ і всі боєві робітничі організації! Хай живе солідарність працюючих!

І. Гольсько.

КЛИЧУ УСІХ РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ, ЩО НЕДАВНО ПРИЇХАЛИ В КАНАДУ.

Саскатун, Саск.

Складаю щиру подяку Головному Зарядові РЗТ за допомогу в сумі $70, яку я отримав за час моєї слабости.

Таксамо дякую щиро опікунам хорих, що відвідували мене підчас слабости, а зокрема складаю щиру подяку всім тим товаришам, які відвідували мене.

Товариші і товаришки, вас всіх закликаю я вступати негайно в ряди Робітничого Запомогового Товариства. Не відкладайте на завтра, бо те завтра може бути запізно. Я головно відзиваюся до тих товаришів і товаришок, які недавно приїхали зі старого краю і не мають ще тут в Канаді родинного життя. Після слабости вам прийдеться занзати великих злиднів. Як у вас немає грошей заплатити лікареві, тоді він не буде вас лічити. Також не будуть вас довго тримати в шпиталі без грошей. Тоді, що робити безрадному?

Ми маємо Робітниче Запомогове Товариство, де нам всім робітникам і робітницям повинно бути місце. Тут ви знайдете дійсну товариську опіку, за якою ви може й шукаєте. Підчас вашої слабости ви побачите щирі відносини до вас зі сторони лікаря, як також і зі сторони шпитальної прислуги, бо вони знають, що ви не самі. Вони знають, що ви належите до вище згаданої організації, яка гуртує довкола себе велике число свідомого робітництва. Ми мусимо знати, що в організації є сила і що тільки організаційним способом зможемо виборoти собі краще життя.

Н. Трач.

Я НІКОЛИ НЕ ДУМАВ, ЩО РЗТ СТАНЕ МЕНІ ДОПОМІЖНИМ.

Брентфорд, Онт.

Прошу помістити на сторінках "Укр. Роб. Вістей" мою подяку Головному Зарядові РЗТ за виплачення мені запомоги в сумі $49 за час моєї слабости. Таксамо щиро дякую опікунам хорих за те, що часто відвідували мене, коли я лежав хорий в шпиталі.

Я ніколи не сподівався, що так скоро прийдеться мені одержати запомогу від РЗТ, бо ще нема навіть повного року, як я вступив до цеї корисної організації.

Нещастя хотіло, що я захорував серйозно і мусів йти до шпиталю на кілька тижнів. Тут опікуни хорих відвідували мене часто і через це моя слабість здавалася мені лекшою. Свідомість, що я належу до робітничої організації, яка не опускає своїх членів на випадок слабости, таксамо додавала мені сили перенести прикру слабість. Я не журився тим, що шпитальні власти скажуть мені опустити шпиталь перед моїм цілковитим виздоровленням, бо я не буду мати чим заплатити шпитальних коштів. Я знав, що одержу запомогу від РЗТ і якось залагоджу шпитальні кошти.

Робітники і робітниці, які ще не належать до РЗТ, повинні вступити до нього і таким чином забезпечити себе на випадок нещастя. Бо ніхто так добре не потрапить оцінити значіння цеї організації як ті, що на випадок слабости чулися б безпомічними і опущеними, як би не організація РЗТ.

З товариським привітом,

Йосиф Щавурський.

КОЖНИЙ РОБІТНИК Є НАРАЖЕНИЙ НА НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК.

Брендон, Ман.

Кожний робітник є завжди наражений на нещасливий випадок підчас праці, а дуже часто навіть на смерть. Я також стрінувся з випадком підчас праці, наслідком якого було серйозне ушкодження ноги, яке відірвало мене від праці на певний час.

В Канаді звичайно буває так, що так скоро, як робітник перестане робити, то не має вже що їсти і находиться в прикрих обставинах. Тому найкращою радою на такий випадок є належати до РЗТ, яке так щиро опікується своїми членами в їхніх прикрих обставинах спричинених випадками при праці.

Я на цім місці бажаю зложити щиру подяку Головному Зарядові РЗТ за виплачення мені запомоги в сумі $52.50 за час моєї слабости. Рівночасно дякую місцевому зарядові і опікунам хорих за те, що відвідували мене підчас моєї недуги.

П. Парфанюк.

НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ НА ПІЗНІШЕ ВАШЕ ВСТУПЛЕННЯ ДО РЗТ.

Летбридж, Алта.

Складаю щиру подяку Головному Зарядові РЗТ за виплачення мені запомоги в сумі $21 за чотири тижні моєї слабости. Також дякую опікунам хорих і всім тим товаришам і товаришкам, які відвідували мене підчас моєї слабости.

Всі українські робітники і робітниці повинні належати до РЗТ, бо це є одинока українська робітнича запомогова організація, яка дає своїм членам не тільки велику матеріяльну, але й моральну користь. Не відкладайте на пізніше, бо ніхто не може сказати, що з ним завтра станеться. Зробім РЗТ масовою робітничою організацією і хай воно буде тим чинником, який обєднає довкола себе свідомий елемент українського робітництва в Канаді.

Маріян Голя.

ТРЕБА ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ ВІД СЛАБОСТИ І КАЛІЦТВА В РЗТ.

Натал, Б. К.

На цім місці бажаю зложити щиру товариську подяку Головному Зарядові РЗТ за виплачення мені запомоги в сумі $66, які мені належалися за час моєї слабости. Щиро дякую опікунам хорих і тим товаришам й товаришкам, що відвідували мене майже щодня, як я лежав в шпиталі.

На закінчення взиваю тих робітників і робітниць, які ще не є членами РЗТ, щоб ставали його членами і забезпечили себе на випадок каліцтва, слабости або смерти. Хай живе і розвивається РЗТ!

З товариським привітом,

Петро Василишин.

РЗТ ДБАЄ ЗА СВОЇХ ЧЛЕНІВ В НАЙЧОРНІШІЙ ГОДИНІ.

Содбори, Онт.

Товаришам з Головного Заряду РЗТ складаю на оцім місці щиру товариську подяку за виплачення мені запомоги в сумі $94.75 і додаткової допомоги в сумі $36.75 за час моєї прикрої слабости, причиною якої було тяжке побиття при праці.

Не менш щиру подяку складаю опікунам хорих, які часто відвідували мене підчас мойого побуту в шпиталі і тимсамим робили мою слабість лекшою.

Членам місцевого відділу РЗТ складаю щиру подяку за те, що в тяжкім для мене часі прийшли мені з великою матеріяльною допомогою заряджуючи колекту між місцевими товаришами. Була це дійсно велика поміч, бо вона була дана мені тоді, коли я її найбільше потребував.

Багато вже говорилося про значіння нашої організації РЗТ. Багато разів можна було прочитати на сторінках нашої робітничої преси заклики тих товаришів і товаришок, які на власному досвіді переконалися про те величезне значіння, яке РЗТ має для робітників. Я є певний, що такі заклики зробили корисну роботу, себто притягнули до організації тих робітників і робітниць, які вагалися стати її членами. Хочу вірити, що і мій заклик не буде голосом вопіющого в пустині, бо і я належу до тих робітників, які особисто переконалися про велике значіння нашої запомогової організації.

Товариші і Товаришки! РЗТ дбає далеко краще про своїх членів, чим будь-яка приватна асекураційна компанія. Є це наша організація, яка живе між нами в кожній місцевости, де існує її відділ. Коли ви є її членом і на вас спаде яке нещастя, так ви зараз маєте під руками щирих товаришів членів, які вами заопікуються, як брат братом. Окрім цего, по своїм видужанню, ви маєте матеріяльну поміч з головної каси.

Приватні асекураційні компанії не клопочуться вами тоді, як ви є хорі. Вони не журяться вами, коли ви хорі лежите в шпиталі. Вони не мають часу клопотатися бідним робітником, хоч він заасекурований в них, бо весь свій час і всю свою енерґію віддають вони на те, щоб придбати як найбільше зисків і дати своїм шеровцям великі дивіденди. Коли робітники самі про себе не подбають, то ніхто з панів ними не заопікується в часі їхньої смерти, чи то слабости. Робітник помре, компанія по довших коротких виплатить йому асекурацію, і забуде про його фамілію. А наше РЗТ не забуває про фамілію помершого члена. Воно старається заопікуватися нею навіть по смерти свойого члена.

РЗТ купило прекрасні будинки на те, щоб в них помістити сиротів тих померших своїх членів, які не оставили нікого, щоб їхніми дітьми заопікувався. В нашім приюті знайдуть опіку ті члени нашої організації, які з ріжних причин стали нездібними до праці і нема кому ними заопікуватися. Цього ви не знайдете в буржуазних асекураційних компаніях.

Ці великі успіхи нашої організації треба завдячити щирій праці наших членів. Є це великі успіхи за такий короткий час існування РЗТ. І коли ми зрозуміємо, що наше місце в нашій робітничій запомоговій організації і постановимо вступати до неї масово, то за кілька років наша організації зробить ще більший доступ і зможе ще краще заопікуватися своїми членами та їхніми фамілями.

Товариші! В нинішній системі ви ніяк не годні зложити кілька центів на так звану чорну годину, коли ви станете неспосібними до праці. Якщо ви будете мати фамілію, що зможе на старі літа заопікуватися вами, то ще якось будете жити. Але, якщо вами не буде кому заопікуватися на старі літа, тоді ви засуджені на страшні злидні. Тому ставайте членами РЗТ і забезпечіть свою фамілію і себе на випадок якогось нещастя. Ставайте членами РЗТ ще й длятого, що ця організація старається поширити клясову свідомість між своїми членами, яка, як не нині то завтра відіграє велику ролю в переміненні нинішної капіталістичної системи визиску, на систему вільного і вповні корисного життя.

М. Дерій.

УВАГА! ВЕНКУВЕР І ОКОЛИЦЯ!

Старанним відділу ТУРФДім у Венкувер, Б. К., відбудеться в неділю, 25-го травня, на фармі **"BORNIBY"** **ПЕРШИЙ ПІКНІК** в цім сезоні. На цім пікніку будуть перегони, тягання шнура, перекуска, а також Драмгурток відіграє цікаву комедію на одну дію п. н. **"СОРОКАТА КОРОВА"**. Місце пікніку дуже гарне. Є багато овочевих дерев.

Як їхати: — Беріть "Сентрал Парк" стріт кару і їдьте аж до **"JUBILEE STATION"**. На стації вас стріне пікніковий комітет, який вкаже вам дорогу. Пікніковий комітет також дістав знижку на тикетах у **"B. C. ELECTRIC"**. Отже хто бажає дістати дешевший тикет, хай зголоситься до Укр. Роб. Дому. Усі на пікнік! Усі на свіже повітря! До побачення на пікніковій площі. Пікникком.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!

ТОВАРИШКО! ТОВАРИШУ!

З "Українських Робітничих Вістей" ви довідаєтеся про світові політичні події, про робітничий всесвітній рух. Але вам треба також читати дещо більше з области науки, літератури. Тому, передплатіть собі двотижневий ілюстрований журнал

"РОБІТНИЦЮ"

що ширить клясову освіту і знання науки. Матеріял однаково цінний так для робітниць, як і для робітників. Річна передплата $1.50, піврічна 80 ц.

Ширіть "Робітницю" скрізь! Передплачуйте і збирайте передплату від инших!

Адресуйте так:

The Workingwoman

UKRAINIAN LABOR TEMPLE

Cor. Pritchard and McGregor Sts., — Winnipeg Man.

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпеґу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді.

Журнал цікавий і корисний так для дітей, як і для старшої молоді. В кожному числі багато ілюстрацій.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата виносить тільки 50 центів. Поодиноке число 5 центів.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD

Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — — Winnipeg, Man.

ПРИЙДІТЬ ПОБАЧИТИ КОМЕДІЮ!

СТАРАННЯМ ДРАМСПІВГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ Т-ВА УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ У ВІННІПЕГУ

відіграється

В СУБОТУ, 17 ТРАВНЯ 1930 РОКУ

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

дуже смішну комедію на 4 дії Т. Колесниченка п. н.

ПЕРЕПОЛОХ

"Переполох", це одна з кращих комедій, яку всі повинні прийти побачити.

ЦІНА ТИКЕТІВ: 40 і 25 ЦЕНТІВ.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

А ПРИЙДІТЬ ЦІЄЇ СЕРЕДИ, 14 ТРАВНЯ, В 9 ГОД. ВЕЧЕРОМ ДО УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

Старанням Організаційно-Освітнього комітету при УРД відбуваються кожної середи й пятниці вечером в 9 год. цікаві доклади на усякі теми біжучого дня. На ці докалди закликаємо усіх трудящих Вінніпегу.

Цієї середи, 14 травня, в 9 год. вечером виголосить доклад тов. ПРИСТАШ на тему:

ВТРИМАННЯ РІВНОВАГИ В ЗВІРИННОМУ Й РОСТИННОМУ СВІТІ.

Доклад цікавий і на його повинен прийти кожний, що має хоч трохи часу вільного від праці. Подбайте прийти на час, не спізняйтеся, а схопите всю цілість докладу. Освітком.

В МАЛЕНЬКІЙ КІМНАТІ СИДІЛО 4 РОБІТНИКІВ...

Ді Пес, Ман.

На двох недоломаних кріслах, біля такого ж брудного стола, в маленькій кімнаті, сидять чотирьох молодих робітників. Вечеряють. На столі лежать два малі хліби. Один з них крає робітник на здорові кавалки. Стоїть ще дві фляшки молока, та цибуля за 5 центів. Це їх сьогоднішнє сніданя, обід і вечера. Довго спали, не снідали, на обід не йшли, бо дорого коштує, а от тепер, хоч ще зарання, вечеряють, бо добре таки голодні.

Смачно заїдають. Цибуля трящить в їхніх зубах, з очей капають сльози від відлютого її запаху. Їдять так, як би сердиті були на цю за це, що викликала в них сльози в очах.

В кожного з них на лиці виразно видко смуток і очікування. В кожного, зморщки передчасно побродили лиця і надали вигляду молодого старця. На кожному брудна, подерта одіж.

Хтось застукав до дверий.

— Увійдіть! — сказав молодий, широкоплечий робітник, а після цього відчинились двері і в кімнату ввійшло ще трьох робітників. І ті на вигляд не відріжнялися нічим від попередних.

— Нема нікого в другій кімнаті? — запитав передний.

— Немає, відповів хтось. Пішли вечеряти.

— О, оті більшовики мають защо вечеряти, з досади сказав один з увійшовших. Не так як ми. Разом робили, разом і роботу скінчили і вони мають, а ми ні. —

— А хто то такі більшовики? — запитав один з хатніх.

Це, каже той, більшовики ті, що в бога не вірять, що робити не хочуть, що...

Загальний сміх в кімнаті не дав йому докінчити.

—От ви не смійтесь, а я вам розкажу.

— Тихо хлопці, тихо, хай говорить.

Насилу здержали сміх. Насилу в хаті стало тихо і той почав знов:

— Ви хлопці смієтесь, а я вже чотирнацять літ в Канаді. Я вже багато знаю не так, як який будь "маніґрула", ні. Я й до церкви ходив і піп нераз казав, що большевики недобрі люди.

— Для попів певно, що не добрі, перервав широкоплечий і поставив порожну, щербату склянку на столі.

Під столом стояли тепер порожних дві фляшки від молока, на столі — одробинки з хліба, котрі один старанно вибирував, лушпанки з цибулі і порожна торба.

— Не добрі тому, тягнув далі широкоплечий, що не дають на парастаси, на всякі служби божі, викривають їх всякі чуда роблені їх власною рукою, для затемнювання широких мас, заставляють їх разом з ними працювати, коли хочуть жити.

— А хіба в большевиків так добре, тягнув дальше той самий, хіба там робітники мають фабрики, а селяни землю? Ні! — і прибрав поставу бесідника, як той з кадилом.

— А хто ж там має фабрики і землю? — запитав. Там же немає капіталістів, ані фабрикантів, і поміщиків теж нема. Вони всі вивтікали, бо працювати не хотіли. А прецінь земля і фабрики там лишилися, ба навіть нові фабрики будують.

— Це все мають в руках большевики, заговорив він.

— А хто ж такі большевики, хіба не робітники і селяни? Хиба не вони, без пана і попа будують нове життя і будують з такою скорістю, що навіть пани дивуються?

Всі знов вибухли голосним сміхом. Противник припертий до стіни почервонів із люті. Мовчав. Сухо було йому в губі. А хлопці сміялись. А коли прийшов трохи до себе, почав ніяково:

— Я проти большевиків не дуже, а не люблю їх через це, що в бога не вірять і забороняють вірити, та церкви замикають.

— В бога більшовики не вірять, це правда, но нікому не забороняють вірити в богів, хто хоче вірити. Вони лише доказують і переконують, що все те, що говорять попи та пише біблія є фалшиве. А церков влада не замикає, вона виконує лише бажаня робітників і селян.

Ще довго балакали. Прийшли до безробіття в капіталістичних країнах. Згадали про раціоналізацію і спід ап систему. Широкоплечий пояснив докладно все, а противник, як видко, перший раз чув про це. Піп же не скаже, де корінь сьогоднішнього безробіття.

— От, почав знов широкоплечий,—ти останки своїх сил не маєш де продати. Цілих чотирнацять літ гаруєш в поті чола, а скажи, що ти маєш? Нічого, крім подертих овергалів і горба на плечах від надмірної праці. Ще трохи, ти не здібний будеш зовсім і тоді тебе копнуть як собаку, копнуть ті, яким ти віддав всю свою силу, робив для них вигідне життя.

Задумався. Він, видко, боровся з думками. Він бачив правду, но ніяк не міг себе поборoти. Цілі ж десятки літ впоювали в нього ненависть до свого товариша, а любов до попа і пана. Сьогодня він почув інше і застановився самий над власним життям.

Й чимало робітників є ще сьогодня кадилом закаджені. Скільки з них не знають самі, де корінь їхнього лиха і нужди? Скільки з них вірить ще попам та іншим панським наймитам? А час би вже застановитись і їм над своїм власним горем. Застановитися самим без жадних духовних помічників. А до цего направить лише робітнича преса, яку обовязково треба читати.

Стьопка.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

М. Д. Загара, Жиронвил, Алта. — Ви запитуєте нас, що означають скорочені початкові значки-букви, які стрічаєте в "УРВ". Ми їх подаємо: **УНДО** значить Українське Народне Обєднання, це здвокатсько-попівська партія в Галичині, яка гнобить українських селян на спілку з польською шляхтою.

СРСР — Значить, Союз Радянських Соціялістичних Республик, або як звемо теж в скороченні Радянський Союз.

МВЮК — Майн Воркерс Юніон оф Кенада, майнерська юнія Канади.

ЮМВА — Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, майнерська юнія Америки.

ЦК — Центральний Комітет, якоїсь організації.

ДПУ — Державне Політичне Управління, організація, що стоїть на сторожі охорони робітничо-селянської влади в Радянському Союзі й викриває усякі контрреволюційні діяння що є скеровані проти Радянського Союзу. ДПУ викрило контрреволюційну організацію ефремовщини, якої членів зараз засудив пролетарський суд в Харкові.

СВУ — Спілка Визволення України, контрреволюційна організація петлюрівців на чолі з Єфремовим, яка діяла за пляном польського генерального штабу й змагала віддати Радянську Україну польській шляхті і німецьким юнкрам на визиск. Й зараз ту саму контрреволюційну організацію та її членів засудили в Харкові.

УНР — Українська Народня Республіка, та сама республіка, що в 1917 покликала кайзерівську армію Німеччини проти українських робітників і селян, вимордовуючи їх масово в тому часі. Це республіка поміщиків, фабрикантів, її головним агентом був Петлюра, а зараз продовжують ту саму роботу петлюрівці і всі синьо-жовті патріотичні партії та організації.

ІНО — Інститут Народньої Освіти, державна установа, що дбає за поширення освіти поміж трудящими масами Радянської України.

УПСФ — Українська Партія Соціял-Федералістів.

УСДП — Українська Соціял-Демократична Партія.

УСРР — Українська Соціялістична Радянська Республика.

ВУАН — ВсеУкраїнська Академія Наук.

Усі букви в скороченні, це початкові букви одного слова ймення держави, організації, чи інституції установи.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Цим бажаємо повідомити всі відділи ТУРФДім і поодиноких читачів, що відділ ТУРФДім в Кровленд, Онт., має на складі і продає по зниженій ціні дуже корисну і повчаючу книжку під назвою **"ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ"**. Кожний робітник повинен мати книжку Історія Культури. Шліть свої замовлення на слідуючу адресу:

BRANCH U.L.-F.T.A.
(58) Box 14. Crowland. Ont.

DR. F. RYBAK (M.D., C.M., L.M., C.C.)
Лікар, оператор і акушер з довголітною практикою в шпиталях Вінніпегу, Шікаго й Монтреалу. Операції виконує в шпиталях.
Офіс: 598 SELKIRK AVENUE — Телефон: 55 323
Резиденція: 562 ALFRED AVE. — Телефон: 54 000
(До резиденції можна телефонувати в ночі)
WINNIPEG — — — — — MANITOBA

НАРАЗ ВСКОЧИЛА ДО САЛІ БАНДА ПАТРІОТІВ.

Кровленд, Онт.

На 15 березня в Українськім Робітничім Домі в цій місцевости відбулася забава влаштована відділом РЗТ. Присутні гарно і спокійно забавлялися.

Нараз влетіла до салі банда місцевих патріотів і зачала кричати, що в піст не можна справляти танців. Біля дверий стояв т. Штайнер і запитав банду розющених патріотів, яке їм діло до того, що ми справляємо забаву.

Тоді "культурні" патріоти не думали довго. Вони витягнули згаданого товариша на двір і так сильно покалічили йому голову, що він зараз находиться в шпиталі в небезпечному стані.

Деякі товариші старалися вийти на двір і вирвати т. Штайнера з рук озвірених патріотів, та кількох з них стояли на дверях і кидали до салі камінями.

Тоді т. Козоріз вибіг задними дверима і зателефонував по поліцію. За якийсь час прибула поліція, заарештувала "побожних патріотів" і відставила на поліційну станцію.

Так поступають ті, які на кожнім кроці хваляться своєю "культурністю" та "побожністю". На їхню думку спокійна та примірна забава у великодний піст, це непростимий гріх, але коли вони в дома забавляються при чарці самогону і розвалюють собі голови, то це по християнському. Напасти на невинного робітника і розбити йому голову, це також богоугодне діло.

Робітник.

А МОЖНА СЕБЕ ЗАБЕЗПЕЧИТИ В РЗТ.

Ошава, Онт.

Складаю щиру товариську подяку Головному Зарядові РЗТ за виплачення мені запомоги в сумі $105. Рівночасно складаю щиру подяку опікунам хорих і всім тим товаришам і товаришкам, що відвідували мене і помагали мені матеріяльно через весь той час, як я лежав хорий.

Я гордий з того, що належу до такої корисної робітничої організації, як РЗТ, бо коли б я не був членом РЗТ і захорів на такий довгий час, то не запомогу в сумі $105 одержав би я, але загнав би себе в довг на таку суму. Я звиваю всіх тих, що не є членами РЗТ, щоб стали ними тому, що в теперішній капіталістичній індустрії заводять систему спід ап і робітник примушений босами так скоро працювати, як машина. Через таку шалену скорість робітник чи то робітниця не то, що можуть захоріти, але й позбутися здоровля або навіть і життя. Тому вони на всякий випадок, повинні забезпечити себе завчасу, поки здорові. А забезпечити можне себе в РЗТ.

А. Петришин.

ТРАНСКОНА, МАН.

Старанням обох підвідділів Секції Молоді відбудеться в суботу, 17 травня, в салі Укр. Роб. Дому в Трансконі **ВЕЛИКА ЗАБАВА**, на якій буде приграватн перпорядна орчестра з Вінніпегу. Вступ на забаву лише 25 центів для старших, а 10 центів для дітей. Початок в годині 8-ій вечером. Приходіть громадно, приходіть всі й приходіть на час.

Підприємчий Комітет.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ЧИТАЙТЕ НОВИЙ ЖУРНАЛ!

В Харкові почав виходити новий щомісячний ілюстрований журнал

"ЗАХІДНЯ УКРАЇНА"

за редакцією:

М. ІРЧАНА, І. ТКАЧУКА, Д. ЗАГУЛА, В. ГЖИЦЬКОГО і Й. ЗАЗУЛЯКА.

Журнал політично-громадський і літературний. В ньому широко висвітлюватиметься життя, побут і боротьбу поневолених земель Західньої України, а з другого боку велике соціялістичне будівництво Рад. України.

До участи в журналі запрошено всіх визначніших західньо-українських революційних письменників, вчених і журналістів.

Всі українські робітничі організації впершу чергу і поодинокі товариші, що живуть на трудовій еміґрації в европейських і американських країнах, повинні передплатити цей цікавий приступно редагований і потрібний журнал, беручи одночасно найактивнішу участь в співробітництві.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте передплати! Присилайте матеріяли. Передплата на цілий рік 4 американські долари. На піврік 2 дол.

Гроші і матеріяли посилайте на адресу:

С.Р.С.Р. — Радянська Україна — м. Харків
Поштова скринька 270
Редакція журналу "Західня Україна"
Kharkov — U.S.S.R. — Ukraina
"ZAKHIDNA UKRAINA"

ЧИ ВИ ЦІКАВИТЕСЯ ІСТОРІЄЮ РОБІТНИЧОГО РУХУ?

Якщо ви справді цікавитеся робітничим рухом, якщо ви самі берете в нему участь, то повинні знати його історію.

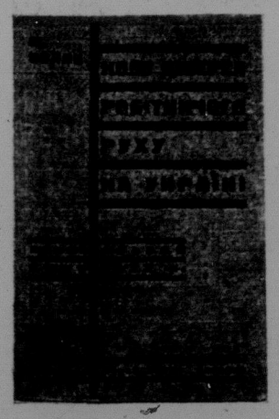

Перед вами з лівого боку окладинка книжки М. Волина про харківський бунт 1872 р. Так, так, 57 років тому назад, рік пізніше після Паризької Комуни, прапор бунту маяв над Харковом. Не був це справді організований, плянований рух, а був це стихійний вибух проти насильства. Але ті стихійні бунти поневолених проти визискувачів стали жерелом пізніших революційних боїв пролетаріяту.

Наше перше замовлення цеї книжки розійшлося дуже скоро. Зараз наша книгарня отримала знова обмежену скількість цеї книжки і рекомендує її до набуття тим, які ще її не читали. КОШТУЄ ЛИШЕ 60 ЦЕНТІВ.

Замовляйте таки зараз в

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
600 SELKIRK AVENUE — — — WINNIPEG, MAN.

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ

ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монтреалі і Ст. Боніфес.
417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 866
(На місці д-ра Гержабека.) Урядує також вечерами.

НАЙЛІПША КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

Робимо убрання до міри з доброї матерії і сукна. Коли Вам потрібно зараз убрання або літний плащ, так заходіть до нас, бо ми даємо великий опуст. Ціна попередно була $35, тепер $29; попередно $40, тепер $33; а ті що коштували $45, тепер по $38. За вдоволення ручимо. Також чистимо, прасуємо і направляємо.
A. CHOMA — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

ДР. Й. МЕҐАС

ОПЕРАТОР, ЛІКАР, АКУШЕР
Найновіша екс-рей машина. Найновіші електричні машини до безопераційного лічення. Лічить венеричні недуги.
10164A — 101 STREET
Room 201 Kitchen Block
Phone 4645 Edmonton, Alta.

Dr. H. Hershfield

ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
Спеціяльність: венеричні хороби і хірургія. Говоримо по українськи.
576 Main St., Cor. Alexander Ave. Winnipeg, Man.
Phones: office 26 600 res. 28 153

ДР. Н. ЛАНДІС

ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
Екс-рей машина. Електричні машини до лічення недуг. Спеціяліст по венеричним недугам.
387 DUNDAS ST. W. TORONTO
Phone: Trinity 7248

УКРАЇНЕЦЬ ДР. Ю. ДРАГАН

M.D., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
203 CANADA BUILDING
Saskatoon, Sask.
(Коло сіенарської стації)

ДР. Г. ЙОНКЕР, М. Д.

Лікар, Оператор і Акушер
397 BURROWS AVENUE
Phone: 51 470. Winnipeg, Man.

POLO CAFE

УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ
Коли приїдете до Вінніпегу, а не маєте знайомих, так зайдіть до нашої реставрації, де познайомитесь й дістанете кімнати до спання і смачну свіжу страву у:
Д. ПАУКА
194½ HIGGINS AVENUE
(Напроти Александра готелю.)

HOME MEAT MARKET

Phone 6365 10342—101 St. Edmonton, Alta.
Виробляємо старокраєві ковбаси, сальцесони, балони і ріжного рода мясні вироби. Висилаємо на провінцію C.O.D. Пишіть до нас по інформації. Властителі:
Д. САРАНЧУК І В. МАРЧИШИН.

АДВОКАТ СЕМЕН ОЗЕРО

заступає у всіх судових справах як також полагоджує всякого рода справи контракцвові, земельні, спадкові і старокраєві.
S. V. OZERO L. L. B.
917 Royal Bank Building
бувш. Юніон Бенк, коло Сіті-Гол
Cor. Main & William — Winnipeg
Phone 89 262

RUMMAGE SALE

ВИПРОДАЖ ріжних річей ("роммедж сейл") відбудеться у вівторок і в середу, 13 і 14 травня, під числом:
257 DUFFERIN AVENUE
(56) Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ у важній справі Івана Костинюка. 1923 року він перебував в Колмен, Алта., а тепер має перебувати на акрах коло Ванкувер. Хто про нього знає або він сам хай подасть свою відповідь на адресу:
N. FRANCIS
(57) P. O. Jasper, Alta.

ПОШУКУЮ свого брата, Петра Лабатого (Войтків), з села Хлопівка, повіт Гусятин, Галичина. Останніми роками працював в майнах й околиці Содорі, Онт. Перший, що повідомить мене про нього, одержить нагороду. Моя адреса:
NYKOLA LABATY
(57) Box 365, Transcona, Man.

МАЮ НА ПРОДАЖ під числом 895 Абердін евню майже новий 5-кімнатовий катедж. Фундамент добре збудований. Великий шек на дрова, що може служити на гередж. Лот величини 25½x120, кругом обфенсований. Продам за $1,800 на легкі сплати. За ширшими інформаціями зголошуватися під число:
693 ABERDEEN AVE.
(57) Winnipeg, Man.

НА ПРОДАЖ 50-акрова фарма, з чого 46 акрів є під управою, а 4 акри дубового ліса. Фарма відповідно обфенсована. Фарма засіяна. Є також молодий сад, в якім є 120 ріжних овочевих дерев. З будівлі є 7-кімнатова хата, стодола, стайня і кілька менших будинків. На подвіррю є дві керниці. Вода добра. До школи 1 миля. До міста Гемилтону близько. Є і инші менші містечка на віддаленню 2 і пів милі. Продам з худобою і з цілим інвентарем. Ціна після угоди. Продаю з причини виїзду моєї жени до старого краю. Коли бажаєте більше інформацій, прошу писати на адресу:
P. MALIARYK
(59) R. R. 1. P. O. Bismarck, Ont.

ПОШУКУЮ у важній справі Гавриїла Ленюка, з села Шульгинівки, повіт Чортків, Галичина. Вістку про себе або інформації про нього прошу слати на адресу:
JOHN HNYDA,
1418 City Hall Ave.
(58) Montreal, Que.

ЧИТАЙТЕ! ТВОРИ ІВ. ФРАНКА! ЧИТАЙТЕ!

В травні припадають 14-ті роковини смерти найбільшого галицького поета-революціонера Івана Франка. Найкраще вшануєте память поета тим, коли будете читати його твори, які можете дістати для гуртових, чи своїх домашніх бібліотек в нашій книгарні по досить приступній ціні.

Борислав сміється — брош. $1.50, в оправі	$2.00
Вибрані твори Ів. Франка	.85
Твори Ів. Франка, том 5 (Бориславські оповідання)	.85
Твори Ів. Франка, том 25 (Дитячі поезії)	.85
Твори Ів. Франка, том 26 (Поезії)	.85
Боа констріктор — оповідання	.40

ЗАМОВЛЕННЯ ШЛІТЬ ДО:
WORKERS TRADING CO-OPERATIVE LTD.
300 Bathurst Street :—: Toronto, Ontario

ДР. Й. С. ЧАЙКІВ

ЛІКАР І ОПЕРАТОР (B.A. M.D.)
Спеціяліст по венеричним недугам і спеціяліст-акушер
Офіс: 349 BATHURST STREET, Tel. Trinity 7132, TORONTO, ONT.
Офіс і помешкання: 269 ROYCE AVENUE, Tel. Lloydbrook 3353
Урядові години — від 2. до 4. і від 6. до 8.

РОБІТНИЧА КО-ОПЕРАТИВА У ВЕСТ ФОРТ ВИЛ'ЯМ, ОНТ.

Ново-заснована Робітнича Ко-оператива має на складі гросерію і мясо. Ко-оперативою правлять самі робітники. Ко-оператива висилає товари на замовлення в найдальші дільниці міста, як також на залізничі дороги. Добра обслуга, взірцева чистота. Одні ціни для всіх. Чистий зиск ко-оператива звертає своїм покупцям. КУПУЙТЕ ВСІ У КО-ОПЕРАТИВІ!

INTERNATIONAL CO-OPERATIVE TRADING ASS'N Ltd
1101 Gore Street — West Fort William, Ont.

УКРАЇНСЬКА АПТЕКА В ТОРОНТО

Має на складі всі старокраєві і канадійські ліки та пявки. Всякі поради даємо безплатно. Коли Ви хорі, а хочете дістати добрі медицини, то зайдіть або пишіть до нашої аптеки на адресу:—
ROTHBART'S DRUG STORE
594 DUNDAS STREET, W. TORONTO, ONTARIO

ЗНАМЕНИТИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ МАТЕРІЯЛ

Високо доброї якости ломбер і матеріяли для викінчування хат в середині. Спробуйте дати нам замовлення.
THE DOMINION LUMBER & FUEL CO. LTD.
667 Redwood Ave., Winnipeg, Man.
Phone 57 348-9 Transcona Dial 85 Call 38